

Problematika diváckého násilí na stadionech

Bc. Antonín Šácha

Diplomová práce
2016

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta aplikované informatiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta aplikované informatiky
akademický rok: 2015/2016

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Bc. Antonín Šácha**
Osobní číslo: **A14383**
Studijní program: **N3902 Inženýrská informatika**
Studijní obor: **Bezpečnostní technologie, systémy a management**
Forma studia: **kombinovaná**

Téma práce: **Problematika diváckého násilí na stadionech**
Téma anglicky: **The Issues of Spectator Violence at Stadiums**

Zásady pro vypracování:

1. Zpracujte rozbor násilných činů na stadionech.
2. Navrhněte způsoby zabezpečení vůči těmto jevům.
3. Popište způsoby technického zabezpečení.
4. Rozvedte možnosti zásahu pracovníky soukromé bezpečnostní služby.
5. Uvedte možnosti zásahu ve spolupráci Městské policie a Policie ČR.
6. Práci doplňte aplikací konkrétního zásahu.

Rozsah diplomové práce:

Rozsah příloh:

Forma zpracování diplomové práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

1. STEVENS, Alex, KESSLER, Isabel a STEINACK, Katrin. Přehled osvědčených postupů při prevenci různých typů násilí v Evropské unii. 1. vyd. Praha: Institut pro kriminologii a sociální prevenci, 2007. 139 s. Prameny. ISBN 978-80-7338.
2. JANEČKOVÁ, Eva. Kamerové systémy v praxi : právní režim z pohledu ochrany osobních údajů a ochrany osobnosti. Eva Janečková, Václav Bartík. Praha : Linde, 2011. 240 s.
3. KASAL, Josef. Násilí na stadionech jako odraz kultury. Vyd. 1. Hradec Králové: Gaudeamus, 2013, 218 s. ISBN 978-80-7435-362-8.
4. KAMENÍK, Jiří a František BRABEC. Komerční bezpečnost: soukromá bezpečnostní činnost detektivních kanceláří a bezpečnostních agentur. Vyd. 1. Praha: ASPI, 2007, 338 s. ISBN 978-80-7357-309-6.
5. Bezpečnostní technologie, systémy a management Luděk Lukáš a kol. I.LUKÁŠ, Luděk. Bezpečnostní technologie, systémy a management I. 1. vyd. Zlín: VeRBuM, 2011, 316 s. ISBN 978-80-87500-05-7.

Vedoucí diplomové práce:

JUDr. Vladislav Štefka

Ústav bezpečnostního inženýrství

Datum zadání diplomové práce:

5. února 2016

Termín odevzdání diplomové práce:

16. května 2016

Ve Zlíně dne 5. února 2016

doc. Mgr. Milan Adámek, Ph.D.

děkan

doc. RNDr. Vojtěch Křesálek, CSc.

ředitel ústavu

Jméno, příjmení: Antonín Šácha

Název diplomové práce: Problematika diváckého násill na stadionech

Prohlašuji, že

- beru na vědomí, že odevzdáním diplomové práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby; beru na vědomí, že diplomová práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k prezenčnímu nahlédnutí, že jeden výtisk diplomové práce bude uložen v příruční knihovně Fakulty aplikované informatiky Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně a jeden výtisk bude uložen u vedoucího práce;
- byl jsem seznámen s tím, že na moji diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona; beru na vědomí, že podle § 60 odst. 2 a 3 autorského zákona mohu užit své dílo – diplomovou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen připouští-li tak licenční smlouva uzavřená mezi mnou a Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně s tím, že vyrovnání případného přiměřeného příspěvku na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše) bude rovněž předmětem této licenční smlouvy;
- beru na vědomí, že pokud bylo k vypracování diplomové práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tedy pouze k nekomerčnímu využití), nelze výsledky diplomové práce využít ke komerčním účelům;
- beru na vědomí, že pokud je výstupem diplomové práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhajební práce.

Prohlašuji,

- že jsem na diplomové práci pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.
- že odevzdaná verze diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně, dne

28.4.2016

podpis diplomanta

ABSTRAKT

Tato diplomová práce pojednává o násilnostech provázející některá sportovní utkání. Práce obsahuje teoretickou a praktickou část. V teoretické části osvětluje příčiny diváckého násilí a poukazuje na jeho negativní důsledky. Projevy diváckého násilí pak hodnotí z pohledu současné právní úpravy, navrhuje možnosti preventivních opatření a způsoby technického zabezpečení účinných k jeho eliminaci. Závěrem teoretické části rozebírá úlohu soukromých bezpečnostních služeb, městských policíí a Policie České republiky v boji proti tomuto negativnímu společenskému jevu.

V praktické části se práce zabývá aplikací konkrétního zásahu bezpečnostních složek při projevu násilí v sektoru diváků hostujícího celku.

Klíčová slova: divácké násilí, legislativa, soukromé bezpečnostní služby, městská policie, Policie České republiky.

ABSTRACT

This thesis discusses a violence accompanying some sports events. The thesis contains theoretical and practical part. The theoretical part explains causes of spectator violence and points to its negative consequences. Manifestations of spectator violence are then assessed from the perspective of current legislation, suggests the possibility of preventive measures and ways of effective technical support to its elimination. Finally, the role of private security services, municipal police and the Police of the Czech Republic is analysed in the fight against this negative social phenomenon.

The practical part deals with an application of a specific intervention of security forces in the sector of away spectators using the violence.

Keywords:

Crowd violence, legislation, private security services, municipal police, Police of the Czech Republic

PODĚKOVÁNÍ

Touto cestou bych rád poděkoval panu JUDr. Vladislavu Štefkovi, za odborné vedení, cenné rady, připomínky a podněty, které mi jako vedoucí při zpracování mé diplomové práce poskytl.

OBSAH

ÚVOD	9
I TEORETICKÁ ČÁST	10
1 ROZBOR NÁSILNÝCH ČINŮ NA STADIONECH.....	11
1.1 VYMEZENÍ POJMU DIVÁCKÉ NÁSILÍ	14
1.2 POSOUZENÍ NÁSILNÝCH ČINŮ Z POHLEDU LEGISLATIVY.....	16
1.3 MOŽNOSTI PRÁVNÍHO ŘÁDU POSTIHOVAT DIVÁCKÉ NÁSILÍ	16
1.4 VÝČET TRESTNÝCH ČINŮ TYPICKÝCH PRO DIVÁCKÉ NÁSILÍ	17
1.4.1 Přestupky.....	23
1.5 SHRNUÍ	26
2 ZPŮSOBY ZABEZPEČENÍ VŮČI NÁSILNÝM ČINŮM.....	27
2.1 PRÁVNÍ VZTAH FOTBALOVÉHO KLUBU A NÁVŠTĚVNÍKA SPORTOVNÍ AKCE	27
2.2 NÁVŠTĚVNÍ ŘÁD.....	28
2.3 KONTROLA ULOŽENÝCH SANKCÍ.....	31
2.4 ADRESNÝ PRODEJ VSTUPENEK	31
2.5 DATABÁZE OSOB	32
2.6 PREVENCE – PRÁCE S FANOUŠKY	33
2.7 SHRNUÍ	33
3 ZPŮSOBY TECHNICKÉHO ZABEZPEČENÍ	34
3.1 PROJEKT LIGOVÉ STADIONY	34
3.2 SHRNUÍ	45
4 MOŽNOSTI ZÁSAHU SOUKROMÉ BEZPEČNOSTNÍ SLUŽBY	46
4.1 SOUKROMÉ BEZPEČNOSTNÍ SLUŽBY	46
4.2 SOUKROMÁ BEZPEČNOSTNÍ SLUŽBA A JEJÍ ROLE NA STADIONU	47
4.3 NEJVÝZNAMNĚJŠÍ OPRÁVNĚNÍ SOUKROMÉ BEZPEČNOSTNÍ SLUŽBY.....	47
4.3.1 Zadržení osoby	47
4.3.2 Krajní nouze	48
4.3.3 Nutná obrana	49
4.4 ZÁSAH NA STADIONU V PRAXI.....	50
4.5 SHRNUÍ	52
5 MOŽNOSTI ZÁSAHU VE SPOLUPRÁCI MĚSTSKÉ POLICIE A POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY.....	53
5.1 POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY	53
5.2 MOŽNOSTI SPOLEČNÉHO ZÁSAHU.....	56
5.3 SHRNUÍ	57
5.4 CELKOVÉ SHRNUÍ TEORETICKÉ ČÁSTI	58
II PRAKTICKÁ ČÁST	60
6 APLIKACE KONKRÉTNÍHO ZÁSAHU	61
ZÁVĚR	63
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	65
SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK.....	66

SEZNAM OBRÁZKŮ	67
SEZNAM PŘÍLOH	68
7 PŘÍLOHY	69
7.1 PŘÍLOHA P 1: ROZHODNUTÍ SOUDU	69
7.2 PŘÍLOHA P 2: BEZPEČNOSTNÍ A ORGANIZAČNÍ PORADA UTKÁNÍ	74
7.3 PŘÍLOHA P 3: NÁVŠTĚVNÍ ŘÁD MĚSTSKÉHO FOTBALOVÉHO STADIONU MIROSLAVA VALENTY V UHERSKÉM HRADIŠTI	78
7.4 PŘÍLOHA P 4: MÍSTNÍ UJEDNÁNÍ.....	85
7.5 PŘÍLOHA P 5: MANUÁL PRO FOTBALOVÉ KLUBY	93

ÚVOD

Divácké násilí je v současné době negativním znepokojujícím společenským jevem provázejícím některé sportovní události. Obecně lze za divácké násilí označit pro společnost nebezpečné jednání osob v souvislosti s pořádanou sportovní událostí. Pověštinou má toto jednání znaky narušování veřejného pořádku, způsobení fyzické újmy či škody na majetku.

K projevům násilí nedochází například jen na sportovním stadionu či v jeho blízkém okolí, ale dochází k němu již na trasách přesunu osob (fanoušků) na stadion a zpět do místa návratu.

Děje se tak nejčastěji v souvislosti pořádaných fotbalových utkání. Typickým projevem je násilné jednání různé intenzity vymezené skupiny osob, jejichž základem je příznivost k určitému klubu či národu.

Výše uvedené skutečnosti jsou již natolik závažným fenoménem, že se jimi zabývají nejen nejvyšší sportovní orgány, ale rovněž vláda a příslušná ministerstva. Jedná se tak o závažný celospolečenský problém poslední doby, který se již několik desítek let nedaří příslušným orgánům uspokojivě vyřešit.

Dané téma své závěrečné diplomové práce jsem si zvolil z důvodu blízkosti k mé praxi strážníka městské policie a referenta správního orgánu projedávajícího přestupky ve městě, ve kterém se pravidelně pořádají utkání nejvyšší fotbalové soutěže. V neposlední řadě posuzuji problematiku diváckého násilí i jako řadový občan a návštěvník fotbalových utkání.

Ve své práci jsem se pokusil najít reálně možné řešení této aktuální problematiky. Provedl jsem rozbor legislativního rámce dotčeného diváckým násilím a nastínil jsem technické možnosti zabezpečení na stadionech.

Práci jsem rovněž doplnil osobně pořízenými fotografiemi v záměru zdokumentovat různé technické prvky zabezpečení eliminující důsledky diváckého násilí v praxi.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 ROZBOR NÁSILNÝCH ČINŮ NA STADIONECH

Násilím označujeme záměrné použití nebo hrozbu použití fyzické síly proti jiné osobě nebo skupině osob, které působí nebo může způsobit psychické poškození, strádání, nějakou újmu, zranění či smrt.

Ve společnosti k tradičním pojmům jako je například fyzické násilí, psychické násilí, sexuální násilí nebo ekonomické násilí přibyla další forma, a to násilí divácké.

Na sportovních stadionech ponejvíce v Evropě, Českou republiku nevyjímaje, dochází k různému nedovolenému jednání narušujícím v menší či větší míře veřejný pořádek. Mezi nejčastější projevy patří rasistické nadávky, znevažující projevy jako bučení, opičí skřeky, házení banánů či slupek na hráče tmavé pleti. Dále dochází k ničení zařízení stadionu, fyzickému napadání osob a vyhazování předmětů na hrací plochu nebo diváky, případně dochází k vniknutí osob na hrací plochu. Nezřídka dojde také k napadání členů pořadatelské služby a bezpečnostní agentury. K nejzávažnějšímu jednání se pak řadí verbální a fyzické napadání příslušníků Policie ČR či strážníků městské policie. Tuto specifickou formu narušování veřejného pořádku již ustáleně označujeme tak, jak je uvedeno výše, **diváckým násilím**.

I když se s tímto fenoménem potýká většina zemí Evropy, situace v České republice je odlišná tím způsobem, že intenzita diváckého násilí narůstá na intenzitě. Přibývá tak případů, kdy se tyto násilné projevy na stadionech vymykají kontrole subjektů odpovědných za zajištění pořádku a klidného průběhu akce.

Když odmyslíme projevy násilí jednotlivých chuligánů¹, které jsou poměrně snadno eliminované ze strany pořadatele či soukromé bezpečnostní služby (SBS), musí nás výrazně znepokojovat divácké násilí páchané větším množstvím osob v počtu desítek až stovek jedinců. Eliminovat projevy takové skupiny již vyžaduje nasazení speciálních jednotek Policie ČR disponující moderní technikou.

Uvedenou problematikou se rovněž zabývají odborníci různých odvětví, kteří zkoumají zákonitosti chování chuligánů, příčiny a možné způsoby předcházení jejich projevům.

---

¹Slovo chuligán pochází z anglického jména Hooligan. Označuje člověka neukázněného, rváče a výtržníka, který nedodrжуje společenská pravidla a normy.

Právě poznání příčin, které vedou k fotbalovému chuligánství, mohou přispět k eliminaci tohoto nežádoucího jevu. Na dané téma bylo rovněž napsáno několik publikací, jejichž autoři se snažili vysvětlit podstatu fotbalového chuligánství, přičemž se jejich názory více či méně různí.

Já osobně jsem toho názoru, že u fotbalových chuligánů se jedná o nevšední vzrušující zábavu jednotlivců sdílející podobné hodnoty, kterým jejich fotbalová komunita skýtá pocit ochrany před případnými odsudky ze strany veřejnosti.

Důležité poznatky přicházejí např. i z oboru psychologie. Získaná zjištění a závěry mohou ve své činnosti využít nejen sportovní kluby, ale nepochybně také příslušná ministerstva, Policie ČR, městské policie i SBS.

Mezi zajímavé studie z oboru psychologie patří výzkum týkající se jevů hromadného chování osob. Při vymezování jednotlivých charakteristik hromadného chování se vychází z posuzování tří základních znaků:

- Rozvoj spontánní hromadné psychické nákazy vyústěné do shodného situačního chování zbaveného psychických zábran, tj. do primitivního sociálního chování.
- Impulzivně – afektivní výbuch hromadného chování jako důsledek jednorázového psychického otřesu všech jedinců v dané časoprostorové souvislosti.
- Spojení obou výše uvedených jevů do jediného procesu.

Jevy hromadné psychické nákazy charakterizuje obdobné psychické vyladění jedinců jistého sociálního souboru. Jestliže toto psychické vyladění začne provázet chování postrádající společenské zábrany, označujeme je jako primitivní sociální chování.

Primitivní sociální chování je výrazem společného bezprostředního prožívání nějakého psychického vzrušení u členů početnějšího sociálního souboru. Rozvíjí se od emociálního prožívání situace přes sdílení shodného psychického vyladění až k postupnému odbourávání zábran. Mezi nejrozšířenější typy takového chování jsou právě projevy sportovních diváků nejčastěji kolektivních sportů. Příznivci jedné či druhé strany prožívají vzrušení ze hry a jakési „nutnosti“ vítězství svého mužstva. Nelibě nesou vše, co by mohlo toto vítězství nějakým způsobem ohrozit. Soupeření na hřišti se tak často přeneso mezi diváky. Za určitých okolností se pak diváci začnou dopouštět nesportovního chování, často hrubého a primitivního jednání vyústěného až k výbuchům agresivity.

Uvedené projevy jsou samozřejmě vysoce nežádoucí, neboť jak bylo uvedeno výše, může vyústit k ničení majetku a v nejhorších případech k poškození zdraví, případně i úmrtí osob.

Příkladem výbuchu agresivity, kombinovaného s panikou, jsou události mezistátního fotbalového utkání mezi Argentinou a Peru v Limě.

„V druhém poločase rozhodčí neuznal vyrovnávací branku domácího mužstva. Toto rozhodnutí vyvolalo u diváků obrovskou vlnu protestů. Ti začali házet na hřiště stovky lahví. Hřiště bylo ohrazeno téměř 3 metry vysokým kovovým plotem, avšak jeden divák ho přešel a pronásledoval rozhodčího. Policisté ho však zadrželi a odváděli. Rozhodčí potom zápas předčasně ukončil, což diváky ještě více rozběsnilo. Tucty diváků vylezly na plot a snažily se dostat na hřiště. Policisté je tloukli přes ruce obušky. Množství diváků si proto sedlo u plotu na zem, opřeli se nohama o plot a pomocí soustavného rytmického tlaku se jim podařilo v plotu vylomit tři velké otvory. Skupiny osob nato ihned vnikly na hřiště, kde jim čelila policie pomocí obušků a psů. Někteří diváci na tribuně zapálili ohně, jiní zase začali rozebírat ochranné zdi na tribuně a házet na policisty cihly. Policie mezi diváky vrhala slzotvorné granáty. Tisíce slzících a dusících se lidí se proto snažilo najít cestu ze zaplňovaného prostoru, ale byli na všech stranách obklopeni zástupem dalších diváků. Vznikla panika, kdy se lidé řítily do průchodů, širokých na začátku 5 metrů a na konci zúžených na pouhého 3,5 metru, které vedly pod tribunami do okolních ulic. Mnoho diváků zde bylo ušlapáno k smrti. Na severní tribuně, která byla nejvíce obsazena (přeplněna), byly ocelové dveře v průchodech na ulici uzavřeny. Přední část prchajících diváků se snažila probít se zpátky, avšak vlna lidí za vlnou se vrhala na uzavřená vrata. Řada osob tu byla ušlapána nebo se udusila.“[1]

Je nesporné, že jakékoliv následné vyšetřování podobných událostí je velmi obtížné a i případné zjištění viníků tragédie stejně zmařené lidské životy nikomu nevrátí.

Z tohoto důvodu je nanejvýš důležité udělat maximum možného pro zajištění bezpečnosti již před začátkem sportovního utkání a z každé podobné tragédie se náležitě poučit.

Obr. č. 1. Pyrotechnika na tribuně

Na fotografii je zachycen běžný výjev z našich stadionů. I přes veškeré zákazy, prohlídky stadionů a osobní prohlídky diváků při vstupu na stadion dojde k použití zakázané pyrotechniky. Časté je rovněž nedovolené zakrytí obličeje částí oděvu kvůli znesnadnění identifikace.

1.1 Vymezení pojmu divácké násilí

Fenoménem diváckého násilí se zabývají nejen vládní orgány a sportovní instituce, ale rovněž odborníci z řad veřejnosti. Mezi nejznámější můžeme řadit Josefa Kasala, který pojmenoval divácké násilí způsobem uvedeným níže.

„Diváckým násilím je označováno násilí, které je pácháno diváky sportovních utkání. Většinou je pod tímto pojmem rozuměno násilí fotbalových fanoušků, jež lze charakterizovat jako násilí, které je plánováno, má opakovaný či manifestační charakter a je realizováno relativně ohraničenou skupinou osob (nejčastěji členy fotbalových gangů). Jednotícím znakem je sounáležitost s určitým klubem nebo národním týmem.

S extrémistickým chováním je spojuje další nevhodné chování, jako jsou rasistické urážky, používání extrémistické symboliky či chování ohrožující bezpečnost ostatních diváků, hráčů a rozhodčích.“[2]

Velmi výstižně se o svých subjektivních pocitech k problematice násilí na stadionech vyjádřil jeden z fanoušků, když uvedl, že: „Po všech těch dlouhých letech si stále dobře pamatuji onen moment, kdy jsem si uvědomil, že jít na fotbal zdaleka neznamená jen zírat na dvaadvacet chlápků, jak se honí na trávníku.“[3]

Článek novin Mladá fronta DNES uveřejněn dne 12. 3. 2016, str. 23

Bučení, mafie, bastardi. Kdo zaplatí víc?

Dostane Lazio trest? Asi ano, za rasistické chování svých fanoušků pykalo tolikrát, že už byste všechny pokuty ani nespočetali.

A co Sparta?
Bude trpět taky, protože si delegátka UEFA všimla vzteklého skandování: „UEFA - Mafia!“

Co se na čtvrteční Letné vlastně přihodilo?
Nejdřív k hostům z Říma...
Ve 24. minutě uslyšel levý obránce Costa, rodák ze Zimbabwe, bučení z kotle Lazia. Po chvíli přibyl i pískot. Španělský rozhodčí Mal-

lenco dostal pokyn, aby zastavil zápas. Pak nařídil, aby si hostující fanoušci vylechli důrazné varování od hlasatele. V italské samozřejmě.

Z manuálu, který při pohárových zápasech pamatuje na rasistické chování v hledišti, jasně vyplývá, že napoprvé hlasatel varuje, napodruhé dochází k přerušeni nebo odchodu do kabin na 5 až 10 minut, třetím a nejkrajnějším řešením je ukončení utkání.

Mimořádně, v evropských pohárech se i první varování považuje spíš za výjimku, která se nestá-

vá. „Bučení fanoušků Lazia pokazilo jinak povedený večer,“ reagoval italský list Corriere della Sera.

Polehčující okolností pro Lazio nemůže být ani to, že za bučení jsou pravděpodobně odpovědní chuligáni z Wisly Krakov, kteří přijeli „bratrské“ Lazio podpořit dvěma plnými autobusy.

Tvrdé jádro fanoušků Lazia je nechvalně známé. Hlásí se k odkazu fašismu, z čehož vyvěrá i bučení na fotbalisty černé pleti. Třeba na podzim 2012 muselo Lazio za trest odehrát dva pohárové zápasy bez diváků. Část Olympijského stadionu

byla uzavřena i po dalším extempore v duelu s Legií Varšava.

Lazio je u disciplinární komise v podmínce a oprávněně se obává, že schytá další citelný postih.

I Sparta možná bude muset platit, protože její příznivci několikrát skandovali „UEFA - Mafia“, na což je Evropská fotbalová asociace citlivá. K tomu se přidaly opakované nadávky „Italiano Bastardo“ vůči soupeři a transparent „Grande Di Canio“, který paradoxně oslavoval bývalého kapitána Lazia, známého svou náklonností k fašismu.

– Jan Palička, David Čermák

Obr. č. 2. Novinový článek

Z uvedeného článku je patrné, že divácké násilí je v evropských zemích problémem, který se prolíná napříč fotbalovými státy. Dále z něj vyplývá celý základ složitosti aspektu diváckého násilí. Shrnu podstatné prvky uvedené v článku.

V České republice se konalo fotbalové utkání mezi Spartou Praha a mužstvem z Itálie Lazio Řím. Během utkání fanoušci z Itálie, které přijeli podpořit chuligáni z polské Wisly Krakov, společně bučeli a pískali na hráče Sparty Praha Costu, jenž je tmavé pleti.

Domácí fanoušci rovněž nezůstali pozadu za svými protějšky a mimo urážek Evropské fotbalové asociace uráželi i hráče a diváky italské národnosti.

V článku je rovněž uvedeno, jaký zásah může přijít k zamezení tohoto nežádoucího chování fanoušků. Při prvním projevu hlasatel většinou diváky upozorňuje na nevhodné chování a žádá, aby v něm nepokračovali, případně upozorní na možnosti přerušeni či

ukončení utkání. Při dalších projevech může hlavní rozhodčí utkání přerušit na kratší dobu a v nejkrajnějším případě může utkání ukončit.

K ukončení utkání však dochází jen v mimořádných případech, neboť obavy odpovědných funkcionářů z vyvolání nekontrolovatelné eskalace násilí jsou příliš velké.

1.2 Posouzení násilných činů z pohledu legislativy

Problematikou diváckého násilí se zabývají i nejvyšší vládní orgány. Z různých stran se objevovaly výzvy na přijetí nového zákona po vzoru Velké Británie, který by danou oblast upravoval. Ministerstvo vnitra na požadavky sportovních klubů a orgánů v otázce přijetí speciálního zákona na boj s neukázněnými diváky na stadionech reagovalo a dospělo k závěru, že přijetí takového zákona nutné není.

V souvislosti s hledáním způsobu eliminace diváckého násilí byl také vznášen požadavek na přijetí nového, komplexnějšího legislativního řešení, které by otázku diváckého násilí upravovalo (např. zvláštní zákon o sportovních utkáních). Ministerstvo vnitra však došlo k názoru, že komplexní legislativní úprava, která by vymezovala nové skutkové podstaty v souvislosti s diváckým násilím, nutná není. Náš právní řád poskytuje pro možnost postihnout případy diváckého násilí dostatek právních nástrojů, které je možné subsumovat pod již existující skutkové podstaty trestných činů podle trestního zákoníku a přestupků podle zákona o přestupcích, práva a povinnosti v souvislosti s pořádáním sportovních podniků upravuje zákon o podpoře sportu. Nedostatky v této oblasti nejsou způsobeny ani tak mezerami v legislativě, ale spíše nedostatečným využíváním těchto nástrojů v právní praxi.

1.3 Možnosti právního řádu postihovat divácké násilí

Náš trestní zákoník (zákon č. 40/2009 Sb.) obsahuje množství skutkových podstat, které lze při páchaní diváckého násilí naplnit. Mezi nejčastější řadíme trestný čin výtržnictví, trestný čin ublížení na zdraví, trestný čin hanobení národa, etnické skupiny, rasy a přesvědčení, trestný čin poškozování cizí věci atd. Nelze opomenout ani řadu skutkových podstat dle zákona o přestupcích.

1.4 Výčet trestných činů typických pro divácké násilí

Nejčastější násilné jednání, kterého se dopouští osoby na stadionech, lze kvalifikovat jako níže uvedené trestné činy.

§ 358 Výtržnictví

„(1) Kdo se dopustí veřejně nebo na místě veřejnosti přístupném hrubé neslušnosti nebo výtržnosti zejména tím, že napadne jiného, hanobí hrob, historickou nebo kulturní památku, anebo hrubým způsobem ruší přípravu, průběh nebo zakončení organizovaného sportovního utkání, shromáždění nebo obřadu lidí, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta.

(2) Odnětím svobody až na tři léta bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1

a) opětovně, nebo

b) jako člen organizované skupiny.“[4]

Výtržností je jednání, které závažným způsobem narušuje veřejný klid a pořádek. Typický je zjevně neuctivý a neukázněný postoj pachatele k zásadám občanského soužití. Jde zpravidla o násilný nebo slovní projev takového charakteru, že hrubě uráží, vzbuzuje obavy o bezpečnost zdraví či majetku nebo výrazně snižuje vážnost většího počtu osob současně přítomných.

V podmínkách sportovních utkání se může jednat např. o vhadzování předmětů na hrací plochu či ostatní diváky, vniknutí na hrací plochu, skandování urážlivých výroků atd.

Přítěžující okolností je, jestliže se pachatel tohoto jednání dopustí opakovaně. V podmínkách diváckého násilí není ničím výjimečným, že se fotbaloví chuligáni při pravidelných cestách za svým mužstvem na utkání dopouští výtržností opakovaně.

Rovněž členství v organizované skupině je přítěžující okolností. Při výtržnostech skupin chuligánů, projevující svoji sounáležitost k jistému fotbalovému klubu, je dosti pravděpodobné, že jsou do jisté míry organizovány nějakým vedením ze svých řad. Prokázání členství v organizované skupině je však poměrně problematické.

§ 145 Těžké ublížení na zdraví

„Kdo jinému úmyslně způsobí těžkou újmu na zdraví, bude potrestán odnětím svobody na tři léta až deset let.“[4]

§ 146 Ublížení na zdraví

„Kdo jinému úmyslně ublíží na zdraví, bude potrestán odnětím svobody na šest měsíců až tři léta.“[4]

Ublížení na zdraví provází velmi často projevy diváckého násilí a jsou důsledkem agresivity jedinců. Dochází při něm k takové poruše zdraví, která nikoli jen po krátkou dobu znesnadňuje obvyklý způsob života a která vyžaduje lékařské ošetření. V praxi se za takovou dobu považuje doba více než 7 dnů, přičemž prokazatelným znesnadněním obvyklého způsobu života se rozumí hospitalizace ve zdravotnickém zařízení, případně vyřazení z pracovního procesu.

Zvlášť přitěžující okolností je spáchání ublížení na zdraví na zdravotnickém pracovníkovi při výkonu zdravotnického zaměstnání nebo povolání, směřujícího k záchraně života nebo ochraně zdraví, nebo na jiném, který plnil svoji obdobnou povinnost při ochraně života, zdraví nebo majetku, vyplývající z jeho zaměstnání, povolání, postavení či funkce nebo uloženou mu podle zákona.

§ 158 Rvačka

„Kdo úmyslně ohrozí život nebo zdraví jiného tím, že se zúčastní rvačky, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok.“[4]

Tímto ustanovením je chráněn lidský život a zdraví. Při rvačce je lidské zdraví a někdy i lidský život bezprostředně ohrožován.

Pod pojmem rvačka je třeba rozumět vzájemné napadání nejméně tří osob, při kterém se střídá útok a protiútok a v důsledku toho se všichni účastníci rvačky navzájem ohrožují na životě nebo zdraví. Vzájemné napadání musí tedy být takové povahy a intenzity, že při něm skutečně dochází k ohrožení na životě nebo zdraví.

Při splnění této podmínky nezáleží na způsobu, kterým se účastníci rvačky napadají, jakých nástrojů, zbraní přitom používají apod. Může jít např. o použití klacků, sochorů, tyčí, nožů i házení kamením. K útokům může docházet i „holýma rukama“, ale s takovou intenzitou, že k ohrožení života nebo zdraví skutečně dochází, např. zasazování si navzájem tvrdých úderů pěstmi a kopáním zejména na citlivé části těla, kde jsou uloženy důležité tělesné orgány. Všichni účastníci rvačky jsou zásadně pachateli.

V praxi je však někdy důležité posoudit rozdíl mezi rvačkou a nutnou obranou. Nutná obrana předpokládá rozdělení osob, které se střetly, na dvě strany, z nichž jedna je v roli útočníka a druhá v roli obránce, zatímco pro rvačku je charakteristické vzájemné, často nepřehledné napadání více osob. Pro postavení strany útočné je rozhodující počáteční iniciativa, tedy kdo dříve začal.

§ 228 Poškození cizí věci

„Kdo zničí, poškodí nebo učiní neupotřebitelnou cizí věc, a způsobí tak na cizím majetku škodu nikoli nepatrnou, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok, zákazem činnosti nebo propadnutím věci nebo jiné majetkové hodnoty.“[4]

Poškození majetku fotbalového klubu či jiného majitele fotbalového stadionu je častým jevem provázející sportovní události. Dochází k ničení zařízení toalet, oplocení, ohrazení prostoru a sedaček pro diváky. Prakticky všechny předměty, které nejsou pevným způsobem ukotvené, se stávají snadným terčem k poškození.

Hodnota věci, kterou pachatel zničil, poškodil nebo učinil neupotřebitelnou, sama o sobě není rozhodná, musí však být alespoň taková, aby na cizím majetku, zejména na věci, která je předmětem útoku, mohla vůbec vzniknout škoda nikoli nepatrná. O trestný čin půjde jen, je-li způsobena škoda nikoli nepatrná, tou se rozumí škoda dosahující částky nejméně 5 000 Kč.

§ 325 Násilí proti úřední osobě

„Kdo užije násilí

a) v úmyslu působit na výkon pravomoci úřední osoby, nebo

b) pro výkon pravomoci úřední osoby,

bude potrestán odnětím svobody až na čtyři léta.“[4]

Úřední osobou se rozumí příslušník ozbrojených sil, bezpečnostního sboru a strážník obecní policie. Příslušník soukromé bezpečnostní služby (SBS) se za takovou osobu nepovažuje.

V praxi se takového trestného činu může dopustit ten, kdo vůči uvedené osobě použije např. kopy, úderu rukou či předmětem, náznaky takových úderů, dále strkáním do těla, házením kamení, dlažebních kostek a jiných předmětů (dělobuchy, různé rozbušky nebo zápalné láhve).

§ 337 Maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání

„Kdo maří nebo podstatně ztěžuje výkon rozhodnutí soudu nebo jiného orgánu veřejné moci tím, že

c) bez povolení a bez vážného důvodu se zdržuje v místě nebo obvodě, na které se vztahuje trest zákazu pobytu, nebo nedodržuje omezení, která mu byla soudem uložena v souvislosti s výkonem tohoto trestu,

d) porušuje zákaz pobytu uložený podle jiného právního předpisu,

e) navštíví akci, na kterou se vztahuje trest zákazu vstupu na sportovní, kulturní a jiné společenské akce, nebo se dopustí jiného závažného jednání, aby zmařil účel tohoto trestu, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta.“[4]

Uvedené ustanovení je důležitým nástrojem k vymožení dodržování podmínek určených soudem. Za porušení těchto podmínek hrozí osobě trestní postih.

§ 352 Násilí proti skupině obyvatelů a proti jednotlivci

„Kdo skupině obyvatelů vyhrožuje usmrcením, ublížením na zdraví nebo způsobením škody velkého rozsahu, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok.

Kdo užije násilí proti skupině obyvatelů nebo jednotlivci nebo jim vyhrožuje usmrcením, ublížením na zdraví nebo způsobením škody velkého rozsahu pro jejich skutečnou nebo domnělou rasu, příslušnost k etnické skupině, národnost, politické přesvědčení, vyznání nebo proto, že jsou skutečně nebo domněle bez vyznání, bude potrestán odnětím svobody na šest měsíců až tři léta.“[4]

§ 355 Hanobení národa, rasy, etnické nebo jiné skupiny osob

„Kdo veřejně hanobí

a) některý národ, jeho jazyk, některou rasu nebo etnickou skupinu, nebo

b) skupinu osob pro jejich skutečnou nebo domnělou rasu, příslušnost k etnické skupině, národnost, politické přesvědčení, vyznání nebo proto, že jsou skutečně nebo domněle bez vyznání, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta“[4]

Hanobením se rozumí každé úmyslné snižování vážnosti. Může se projevovat v jakékoli formě, výslovně nebo zahaleně, tvrzením určitých skutečností nebo bez jejich uvádění, spadá sem i nadávka. Hanobení je subjektivní, hrubě urážlivý projev směřující k hrubému znevážení některého národa, jeho jazyka, některé etnické skupiny, rasy nebo skupiny osob pro jejich skutečnou nebo domnělou rasu, příslušnost k etnické skupině, národnost, politické přesvědčení, vyznání nebo proto, že jsou bez vyznání. Urážlivost projevu může vyplývat již z obsahu a způsobu jeho přednesu nebo z provedení, popřípadě z jiných okolností, za nichž byl učiněn.

Nezáleží na tom, jaký měl hanobící projev na veřejnosti ohlas. V praxi se jedná např. o slovní napadání a urážení fanoušků z jiné země.

§ 403 Založení, podpora a propagace hnutí směřujícího k potlačení práv a svobod člověka

„Kdo založí, podporuje nebo propaguje hnutí, které prokazatelně směřuje k potlačení práv a svobod člověka, nebo hlásá rasovou, etnickou, národnostní, náboženskou či třídní zášť nebo zášť vůči jiné skupině osob, bude potrestán odnětím svobody na jeden rok až pět let.“[4]

§ 404 Projev sympatií k hnutí směřujícímu k potlačení práv a svobod člověka

„Kdo veřejně projevuje sympatie k hnutí uvedenému v § 403 odst. 1, bude potrestán odnětím svobody na šest měsíců až tři léta.“[4]

§ 76 Zákaz vstupu na sportovní, kulturní a jiné společenské akce

„(1) Soud může uložit trest zákazu vstupu na sportovní, kulturní a jiné společenské akce až na deset let, dopustil-li se pachatel úmyslného trestného činu v souvislosti s návštěvou takové akce.

(2) Jako samostatný trest může být trest zákazu vstupu na sportovní, kulturní a jiné společenské akce uložen, jestliže vzhledem k povaze a závažnosti spáchaného přečinu a osobě a poměrům pachatele uložení jiného trestu není třeba.

(3) Trest zákazu vstupu na sportovní, kulturní a jiné společenské akce spočívá v tom, že se odsouzenému po dobu výkonu tohoto trestu zakazuje účast na stanovených sportovních, kulturních a jiných společenských akcích.“[4]

§ 77 Výkon trestu zákazu vstupu na sportovní, kulturní a jiné společenské akce

„(1) Odsouzený je při výkonu trestu zákazu vstupu na sportovní, kulturní a jiné společenské akce povinen spolupracovat s probačním úředníkem způsobem, který mu stanoví, zejména postupovat podle stanoveného probačního plánu, vykonávat stanovené programy sociálního výcviku a převýchovy, programy psychologického poradenství, a považuje-li to probační úředník za potřebné, dostavovat se podle jeho pokynů v období bezprostředně souvisejícím s konáním zakázané akce k určenému útvaru Policie České republiky.

(2) Do doby výkonu trestu zákazu vstupu na sportovní, kulturní a jiné společenské akce se doba výkonu trestu odnětí svobody nezapočítává.“[4]

Trest zákazu vstupu na kulturní a jiné společenské akce může mít dostatečně preventivní účinek. K jeho dodržování může přispět povinnost odsouzeného dostavovat se podle pokynů probačního úředníka v období bezprostředně souvisejícím s konáním fotbalového utkání k určenému útvaru Policie České republiky. Motivací ke spolupráci s probačním úředníkem je taktéž možnost odsouzeného podle § 90 odst. 1 trestního zákoníku žádat po výkonu poloviny tohoto trestu o podmíněné upuštění od výkonu jeho zbytku.

Naopak odstrašující účinek by měl být mimo jiné i v tom, že nedodržování uloženého trestu zákazu vstupu může být postihnuto jako trestný čin maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání podle § 337 odst. 1 písm. d) trestního zákoníku.

Ukládá-li se zákaz vstupu na kulturní a jiné společenské akce mladistvému, horní hranice trestní sazby nesmí převyšovat 5 let (§ 26 odst. 3 zákona č. 218/2003 Sb., o soudnictví ve věcech mládeže).

1.4.1 Přestupky

Mírnější projevy diváckého násilí, které vykazují nižší stupeň společenské nebezpečnosti, lze postihovat dle zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích.

Přestupkem zaviněné jednání, které porušuje nebo ohrožuje zájem společnosti a je za přestupek výslovně označeno v tomto nebo jiném zákoně, nejde-li o jiný správní delikt postižitelný podle zvláštních právních předpisů anebo o trestný čin. Mezi nejčastější přestupky páchané na stadionech patří:

§ 47 Přestupky proti veřejnému pořádku

„Přestupku se dopustí ten, kdo

- a) neuposlechne výzvy úřední osoby při výkonu její pravomoci,
- c) vzbudí veřejné pohoršení,
- f) poruší podmínky uložené na ochranu veřejného pořádku při konání veřejných tělovýchovných, sportovních nebo kulturních podniků anebo v místech určených k rekreaci nebo turistice,
- g) jako návštěvník před zahájením organizovaného sportovního utkání, v jeho průběhu nebo při jeho zakončení má obličej zakrytý způsobem ztěžujícím nebo znemožňujícím jeho identifikaci,

(2) Za přestupek podle odstavce 1 písm. a) až c) lze uložit pokutu do 5000 Kč, za přestupek podle odstavce 1 písm. d) pokutu do 20000 Kč, za přestupek podle odstavce 1 písm. e) a f) pokutu do 3000 Kč, za přestupek podle odstavce 1 písm. g) pokutu do 10000 Kč a za přestupek podle odstavce 1 písm. h) a i) pokutu do 50 000 Kč a za přestupek podle odstavce 1 písm. b), c), d), f), g) a h) lze spolu s pokutou uložit zákaz pobytu.“[4]

§ 49 Přestupky proti občanskému soužití

„(1) Přestupku se dopustí ten, kdo

- a) jinému ublíží na cti tím, že ho urazí nebo vydá v posměch,
- b) jinému z nedbalosti ublíží na zdraví,
- c) úmyslně naruší občanské soužití vyhrožováním újmou na zdraví, drobným ublížením na zdraví, nepravdivým obviněním z přestupku, schválnostmi nebo jiným hrubým jednáním.“

(2) Za přešupek podle odstavee 1 písm. a) lze uložít pokutu do 5000 Kč a za přešupek podle odstavee 1 písm. b) až e) pokutu do 20000 Kč a za přešupek podle odstavee 1 písm. c) lze spolu s pokutou uložít zákaz pobytu.“[4]

§ 50 Přestupky proti majetku

„(1) Přestupku se dopustí ten, kdo

- a) úmyslně způsobí škodu na cizím majetku krádeží, zpronevěrou, podvodem nebo zničením či poškozením věci z takového majetku nebo se o takové jednání pokusí,
- b) úmyslně neoprávněně užívá cizí majetek nebo si přisvojí cizí věc nálezem nebo jinak bez přivolení oprávněné osoby,
- c) úmyslně ukryje nebo na sebe nebo jiného převede věc, která byla získána přestupkem spáchaným jinou osobou, nebo to, co za takovou věc bylo opatřeno.

(2) Za přešupek podle odstavee 1 lze uložít pokutu do 15 000 Kč nebo zákaz pobytu.“[3]

§ 17 Omezující opatření spočívá v zákazu navštěvovat určená veřejně přístupná místa nebo místa, kde se konají veřejné sportovní, kulturní nebo jiné společenské akce.

„(2) Omezující opatření lze uložít pachateli přestupku

- a) na úseku ochrany před alkoholismem a jinými toxikomaniemi (§ 30),
- b) proti pořádku ve státní správě a proti pořádku v územní samosprávě (§ 46),
- c) proti veřejnému pořádku (§ 47 a 48),
- d) proti občanskému soužití (§ 49), nebo
- e) proti majetku (§ 50).

(3) Omezující opatření musí být přiměřené povaze a závažnosti spáchaného přestupku a osobním poměrům pachatele; lze je uložít jen spolu se sankcí a nejdéle na dobu jednoho roku, a to za předpokladu, že existuje přímá souvislost mezi spáchaným přestupkem a omezujícím opatřením, které má být uloženo.“[4]

Jak je patrné z ustanovení uvedených výše, je zřejmé, že i zákon o přestupcích umožňuje citelně postihovat projevy diváckého násilí. Provedení přestupkového řízení je však často stěžováno tím způsobem, že se nedaří pachatelům ze strany správního orgánu doručovat písemnosti. Důvodem je mnohdy skutečnost, že osoby mají adresu bydliště na obecním či

městském úřadě nebo se v místě bydliště nezdržují. Nezřídka jsou tyto problémové osoby bez zaměstnání, a tedy bez pravidelného finančního příjmu a bez majetku, proto pokutu nezaplatí a vymáhání je neúčinné. Důsledkem je skutečnost, že uložená sankce v mnoha případech nemá na pachatele přestupku žádoucí účinek.

Přesto ale dochází k případům, kdy se podaří pachatele přestupku shledat vinným, uloží se mu sankce nebo omezující opatření. Toto opatření je však platné jen v územním obvodu správního orgánu, který o přestupku rozhodl. Nelze totiž uložit omezující opatření v místě, kde ke spáchání přestupku nedošlo. Pachatel tak může mít zákaz navštěvovat fotbalové zápasy např. ve Zlíně, avšak v Uherském Hradišti či na jiných místech může fotbalové zápasy navštěvovat bez omezení.

V neposlední řadě je třeba zmínit, že doposud není zaveden centrální registr přestupků, který by informoval všechny správní orgány o přestupkovém jednání pachatele přestupku v minulosti. Údaje z tohoto registru by správním orgánům a Policii ČR poskytly informaci k osobě pachatele přestupku, např. o jeho předchozím deliktním jednání. Na základě těchto informací by orgány mohly řádně posoudit osobu pachatele přestupku, což je důležité pro určení přiměřeného druhu sankce a její výměry.

Samozřejmě, že tyto informace jsou velmi důležité i pro orgány činné v trestním řízení. Pro soudy jsou směrodatné tzv. zprávy o pověsti odsouzené osoby z místa bydliště. Jsou to informace o přestupkové aktivitě odsouzené nebo právě souzené osoby. Soudy dle této zprávy např. hodnotí, zda odsouzený v době podmíněného odsouzení nebo podmíněného propuštění či v průběhu výkonu některého alternativního trestu vedl řádný život.

Neexistence centrální evidence přestupků ale vede k tomu, že údaje k těmto osobám jsou jen z místa aktuálního bydliště. Přestupky, které obviněná osoba spáchala v jiných částech České republiky, nejsou pro justiční orgány dostupné, a proto informace o pachateli nejsou úplné.

V praxi situace vypadá tak, že chuligán s trvalým bydlištěm např. v Praze vyjíždí za svým mužstvem na utkání po celé České republice. Postupně spáchá přestupek v Brně, ve Zlíně, Olomouci, Plzni, Ostravě nebo Liberci atd. Protože přestupek musí řešit správní orgán v místě, kde byl přestupek spáchán, projednají se tak přestupky jednotlivě v těchto městech. Zde, pokud je shledán vinným, mu je také uložena nějaká sankce. Následně tato osoba spáchá trestný čin. Soud při posuzování osoby pachatele si vyžádá zprávu o pověsti osoby z místa jejího bydliště, což je Praha. Jelikož se tato osoba v Praze žádného

deliktního jednání doposud nedopustila, obdrží soud zprávu o tom, že osoba vede řádný život. To má za následek uložení neadekvátní zpravidla mírnější sankce.

V současné době je však již přijat zákon č. 204/2015 Sb., kterým se mění zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, zákon č. 269/1994 Sb., o Rejstříku trestů a některé další zákony. Novela zákona o rejstříku trestů upravuje evidenci přestupků s popisem evidovaných údajů, přičemž předmětem evidence přestupků budou přestupky podle zákona o přestupcích.

Jaký by měl být tedy přínos zřízení evidence přestupků?

- ✓ Zvýší informovanost správních orgánů a orgánů činných v trestním řízení o deliktním jednání pachatele.
- ✓ Umožní lépe posoudit osobnost pachatele a uložit adekvátní sankci.
- ✓ Povede k efektivnějšímu trestání pachatelů a možné vyšší represi recidivy.
- ✓ Umožní využití informací v programech prevence.
- ✓ Účinnější potírání bagatelní trestné činnosti povede ke zvýšení bezpečnosti.

1.5 Shrnutí

- Trestní předpisy umožňují dostatečně postihovat pachatele protiprávního jednání na stadionech i mimo ně.
- Není nutné přijímat zvláštní zákon na potlačení diváckého násilí.
- Jednání mírnější povahy lze postihovat rovněž dle zákona o přestupcích.
- Významným pomocným nástrojem pořadatele je návštěvní řád, který umožňuje přijmout účinná opatření.
- Zřízení evidence přestupků napomůže k účinnějšímu postihování chuligánů.

2 ZPŮSOBY ZABEZPEČENÍ VŮČI NÁSILNÝM ČINŮM

2.1 Právní vztah fotbalového klubu a návštěvníka sportovní akce

Komplexní výklad právního rámce potřebný k zajištění bezpečnosti na stadionech poskytuje **Manuál pro fotbalové kluby** [příloha č. 5] vydaný Ministerstvem vnitra. Tento manuál se v obecné rovině zabývá právní úpravou s odkazem na zákon č. 115/2001 Sb., o podpoře sportu, dále právním vztahem fotbalového klubu a návštěvníka sportovní akce, včetně postavení a oprávnění pořadatelských služeb.

Rovněž odkazuje na uzavřenou dohodu o spolupráci mezi Policií ČR a FA ČR k zajišťování bezpečnosti a pořádku na stadionech při fotbalových utkáních. Uvedená dohoda stanovuje nutnost uzavírat místní ujednání o spolupráci, včetně pravidelného vyhodnocení.

Manuál podrobněji rozebírá právní vztah mezi fotbalovým klubem a návštěvníkem konkrétní sportovní akce. Upozorňuje na oprávnění klubu stanovovat závazná a vynutitelná pravidla vstupu na stadion vycházející z konceptu pána domu.

Dále poukazuje na povinnost fotbalového klubu zveřejnit souhrn veškerých pravidel pro vstup a chování návštěvníka.

Manuál se zabývá i postavením a oprávněními pořadatelské služby, upozorňuje na skutečnost, že Český právní řád nepřiznává pořadateli sportovní akce žádné zvláštní postavení a ani oprávnění. Odkazuje přitom na využívání jednotlivých ustanovení návštěvního řádu a v případě nutnosti na využití institutů o krajní nouzi, nutné obraně, zadržení podezřelé osoby atd.

Závěrem upozorňuje na nutnost dodržovat bezchybnou spolupráci mezi pořadateli a Policií ČR a řídit se jejími pokyny pro zajištění bezpečnosti na stadionu.

Z tohoto manuálu tak vyplývá, že jednoznačně nejspolehlivějším nástrojem, jak udržet veřejný pořádek při sportovním utkání je možnost provozovatele stadionu určit si podmínky vstupu osob na stadion. Vstupem na stadion se rozumí vstup do neveřejného prostoru. Zde se uplatňuje princip vlastnického práva a koncept pána domu. Pán domu tedy sám rozhoduje o tom, koho a za jakých podmínek vpustí do prostoru, nad kterým vykonává své vlastnické právo.

Proto mezi nejzásadnější předpisy eliminující divácké násilí patří Návštěvní řád.

2.2 Návštěvní řád

Návštěvní řád je hlavním základem smluvního vztahu mezi fotbalovým klubem a návštěvníkem. Odráží se v něm koncept pána domu. Stanovení podmínek nesmí mít diskriminační povahu (tzn. nelze stanovit odlišná pravidla chování a sankce za porušení na základě klubové či jiné příslušnosti, není možné automaticky odmítnout prodej vstupenek skupině návštěvníků/ návštěvníkovi jen kvůli klubové či jiné příslušnosti, nelze bez dalšího nastavovat rozdílné ceny vstupného s ohledem na klubovou či jinou příslušnost apod.).

Za účelem ochrany veřejného pořádku, života, zdraví a majetku lze obecné podmínky přiměřeně a v odůvodněných případech limitovat (například vymežit prostory, kam je možné koupit lístek na základě klubové příslušnosti sektor pro hostující fanoušky, stanovit pravidla vstupu do ostatních sektorů, např. vstup do některých sektorů bez vnějšího klubového označení apod.).

Pravidla musí být formulována v souladu s obecnými právními předpisy (např. zákaz ujednání porušující dobré mravy, veřejný pořádek nebo právo týkající se postavení osob, včetně práva na ochranu osobnosti).

Sankce je vhodné vymežit tak, aby odpovídaly konkrétním porušením podmínek návštěvního řádu (tedy, aby bylo zřejmé, za jaké chování hrozí jaká sankce). Porušení návštěvního řádu lze kvalifikovat jako přestupek proti veřejnému pořádku dle § 47 odst. 1 písm. f) zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích (tj. porušení podmínek uložených na ochranu veřejného pořádku při konání veřejných tělovýchovných, sportovních nebo kulturních podniků), a to za předpokladu, že se nejedná o jiné přestupky. Trestem může být pokuta až 3000 Kč a zákaz pobytu.

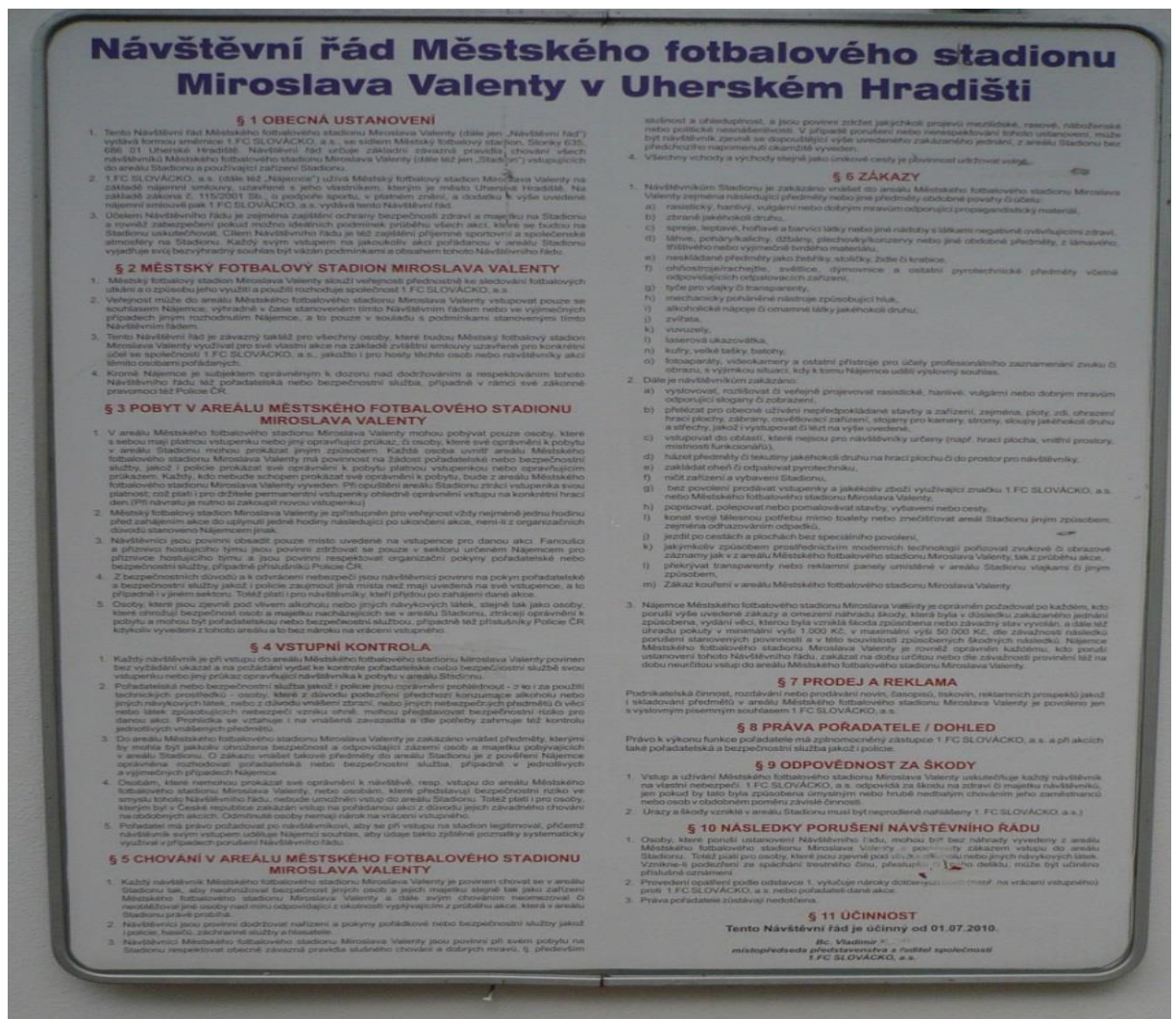
Zákaz vstupu uložený klubem je z hlediska postupu vůči problémovým návštěvníkům nejefektivnější sankce, v Evropě běžně využívaná.

Zákaz by měl být formulován v návštěvním řádu jako sankce za konkrétní porušení povinnosti (či okruhu povinností). Jedná se stále o uplatnění práv plynoucích ze smluvního vztahu a uplatnění konceptu pána domu. Musí být podmíněn minulým či opakovaným porušením dané povinnosti (povinností) s tím, že sankcí je zajištěn oprávněný zájem pána domu na dodržování bezpečnosti a pořádku na sportovním podniku. Jde tedy o jisté preventivní bezpečnostní opatření ze strany klubu, které se nemusí automaticky opírat o předchozí pravomocné odsouzení osoby veřejnoprávními institucemi. Takto odůvodněný

postup vůči předchozímu porušiteli smluvního vztahu je zcela v souladu s pravidly na ochranu spotřebitele.

Postup v případě zjištění přítomnosti takto sankcionovaného návštěvníka, a to nepuštění na stadion, vyvedení ze stadionu s nárokem či bez nároku na náhradu nákladů na vstupenku, by měl být také součástí návštěvního řádu.

Tento návštěvní řád je umístěn při vstupu na stadion v Uherském Hradišti.

Obr. č. 3. Tabule u vchodu - návštěvní řád

Problematické může být faktické zajištění toho, že osoba se zákazem vstupu se na stadion nedostane. Existuje široká škála možností od využití osobní znalosti členů pořadatelské služby až po velice sofistikovaná technická řešení. Jedná se zejména o kamerové kontrolní

mechanismy u vstupů, porovnávání obličejů či jiných znaků (krevní řečiště, otisky prstů...) s databází zákazů a propojení se vstupními turnikety apod.

Ministerstvo vnitra zdůrazňuje, že výběr konkrétního řešení je plně v rukou Fotbalové asociace České republiky (FA ČR), avšak ze zkušeností jiných zemí je jednoznačně možné hodnotit technická řešení jako neúčinnější a také jako nejméně riziková (např. konflikty pořadatelů s fanoušky u vstupu, maskování obličejů a tedy znesnadňování identifikace apod.).

Díl odpovědnosti za bezpečný průběh fotbalového utkání nese:

- ❖ Hlavní pořadatel (bezpečnostní referent)
- ❖ Delegát FA ČR
- ❖ Hlavní rozhodčí.

Uvedené osoby se řídí Organizačním ujednáním mezi FA ČR a Policií ČR. Rozsah jejich práv a povinností je však mnohem širší. Zde uvádím některé z nich.

Hlavní pořadatel:

- Zpracuje plán rozmístění všech stanovišť pořadatelů, včetně náplně jejich činnosti.
- Jmenuje vedoucího pořadatele každého sektoru a přesně určí náplň jejich činnosti.
- Stanoví podrobné popisy práce jednotlivých pořadatelů na svých stanovištích, včetně popisu výkonu v modelových situacích.

Delegát FA ČR:

- Dá podnět hlavnímu rozhodčímu, aby přerušil utkání, pokud dojde k závažnému porušení „Návštěvního řádu“ a pořadatelská služba nezvládne situaci.
- Dá podnět hlavnímu rozhodčímu, aby přerušil utkání na žádost velitele policejního opatření z důvodu provedení policejního zákroku.
- Neumožní konání utkání z důvodu nesplnění požadavku na technické vybavení **stadionu.**

Hlavní rozhodčí

- Zodpovídá za funkční komunikaci s delegátem utkání a řídící místností.

2.3 Kontrola uložených sankcí

Za velmi podstatnou a významnou část řešené problematiky diváckého násilí je nutné zdůraznit význam kontroly již uložených sankcí. Za velmi účinnou sankcí lze pak považovat trest zákazu vstupu na fotbalová utkání. V této oblasti snaha o eliminaci projevů diváckého násilí často selhává. Vyskytují se případy, že i přes uložený zákaz navštěvovat fotbalové utkání potrestaný divák přesto na stadion pronikne.

Při úvahách, jak dosáhnout stavu, aby bylo možné potrestaného diváka stoprocentně zbavit možnosti proniknout na fotbalový stadion, se nabízí příklady ze zemí, kde tuto otázku mají již uspokojivě vyřešenou. Například ve Velké Británii potrestaný divák má povinnost se v době konání fotbalového utkání zdržet na oddělení policie v místě bydliště.

V podmínkách České republiky by se dalo namísto Policie ČR uvažovat o využití Probační a mediační služby ČR, jejíž zřízení, organizaci i činnost upravuje zákon č. 257/2000 Sb., o Probační a mediační službě.

Probační služba provádí kontrolní činnost alternativních trestů a uložených omezení či povinností ve zkušební době odsouzeného. Tato služba má již ze zákona možnost v době fotbalových utkání požadovat na odsouzeném, aby se dostavil na určené místo a setrval tam stanovenou dobu. Uvedená povinnost dostavit se k útvaru Policie ČR by měla být jasně daná. Jedině tak může být zaručeno, že potrestaná osoba i přes uložený zákaz nepronikne na stadion.

2.4 Adresný prodej vstupenek

Jedním z možných nástrojů při preventivních opatřeních je systém prodej vstupenek na základě sdělené totožnosti (tzv. na jméno). Předností je již předem určení totožnosti diváka dle konkrétní obsazenosti sedadla v hledišti. Ztráta jeho anonymity má tak silný účinek, že výrazně odrazuje od páchání nedovoleného jednání. Potencionální výtržník proto raději od zakoupení vstupenky a návštěvy sportovního utkání ustoupí.

Prozatím však sportovní kluby k tomuto opatření z větší části nepřistoupily. Důvody jsou různé. Jedním z nich může být ta skutečnost, že fotbalové kluby se potýkají s velmi nízkou návštěvností a mají obavy, že adresný prodej vstupenek by mohl část diváků od návštěvy sportovního utkání odradit.

2.5 Databáze osob

Z důvodu účinné kontroly osob, kterým byl uložen zákaz vstupu na fotbalový stadion, může být zřízena jednotlivými kluby databáze osob, jimž byl takový zákaz uložen.

Jestliže sportovní klub při vstupu na stadion diváka legitimuje, případně ho ještě dále snímá kamerovou technikou, načtež získané údaje uchovává a využívá ke své činnosti, zpracovává osobní údaje ve smyslu zákona o ochraně osobních údajů (zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů). Žádoucí by pak bylo spojení těchto jednotlivých databází na centrální úrovni, a to na FA ČR.

Tento zákon jednoznačně stanoví, že pokud správce (správcem se rozumí každý subjekt, který určuje účel a prostředky zpracování osobních údajů, provádí zpracování a odpovídá za něj), bude systematicky zpracovávat osobní údaje, budovat seznamy problémových diváků, uchovávat jejich biometrické data a tyto předávat dalším klubům, musí vyhovět všem daným požadavkům.

Mezi nejdůležitější povinnosti správce patří:

- Oznamit svůj záměr Úřadu pro ochranu osobních údajů před zahájením zpracovávání osobních údajů.
- Stanovit účel zpracovávání osobních údajů (zajištění bezpečnosti osob a majetku).
- Stanovit prostředky a určit jakým způsobem budou tyto údaje zpracovávány.
- Zpracovávat jen přesné osobní údaje.
- Informovat diváky o tom, k jakému účelu a v jakém rozsahu budou tyto údaje pořizovány a zpracovávány (např. pomocí návštěvního řádu).
- Zajistit, aby údaje byly chráněny před zneužitím nepovolanými osobami a aby oprávněné osoby zachovávaly povinnost mlčenlivosti.

Dále uvedený zákon stanoví, že správce nemusí zajistit souhlas diváků se zpracováváním osobních údajů, protože ochranu majetku a zajištění bezpečnosti na stadionu lze považovat za činnost, která je nezbytná pro ochranu práv a právem chráněných zájmů správce (§ 5 odst. 2 písm. e).

2.6 Prevence – práce s fanoušky

Zásadní roli v boji proti diváckému násilí je preventivní činnost. Stálý výbor Rady Evropy vydal v této věci doporučení č. 1/2003 o úloze sociálních a výchovných opatření v prevenci násilí při sportovních utkáních. Ve svém dokumentu doporučuje např.:

- Zlepšit práci s fanoušky tak, že se pro ně zřídí informační centra.
- Vypracovat zásady pro práci s fanoušky.
- Zřizovat fankluby.
- Navázat s fanoušky přátelské vazby - úloha pověřeného funkcionáře klubu.
- S fanoušky konzultovat rozhodnutí, které se jich dotýká.
- Zapojit fanoušky do činnosti klubu, např. pomoc při organizování zájezdů na utkání, distribuci vstupenek či podílení se na činnosti pořadatelské služby.

Na základě výše uvedených doporučení je třeba samotné fotbalové kluby přesvědčovat, že je v jejich vlastním zájmu řídit se uvedenými doporučeními.

2.7 Shrnutí

- Důsledné uplatňování návštěvního řádu je základní podmínkou zajištění bezpečnosti na stadionu.
- Nutné je dodržovat platné zákony a další předpisy upravující činnost fotbalových klubů.
- Řídit se doporučeními MV ČR a dalších orgánů.
- Využívat práv a důsledně plnit povinnosti hlavního pořadatele, delegáta utkání a hlavního rozhodčího.
- Využívat databázi a sdílet informace s dalšími oprávněnými subjekty.
- Provádět cílenou práci s fanoušky.
- Zavádět adresný prodej lístků.

3 ZPŮSOBY TECHNICKÉHO ZABEZPEČENÍ

3.1 Projekt ligové stadiony

Z projektu Ligové stadiony 2012, je zřejmá velká snaha o modernizaci stadionů v České republice způsobem, který bude naplňovat požadované parametry na ligové kluby v oblasti infrastruktury ze strany UEFA (UEFA Stadium Infrastructure Regulations – Edition 2010). Mimo jiné se v tomto dokumentu klade i velký důraz na technické zabezpečení stadionu tak, aby nedošlo k ohrožení hráčů, diváků a dalších zúčastněných osob při fotbalovém utkání.

Např. stadiony a hřiště v kategorii Synot ligy a Fotbalové národní ligy musí splňovat určené náležitosti. Zejména k nim patří:

- Platný certifikát stadionu (prokazující způsobilost stadionu pro soutěž)
- Doklad o bezpečnosti a způsobilosti stadionu (platnost na dva ročníky).

Projekt Ligové stadiony mimo jiné řeší tyto oblasti:

- ❖ Přípustné kapacity diváků u jednotlivých stadionů dle kategorizace
- ❖ Prostory pro média
- ❖ Ozvučení stadionu
- ❖ Monitoring
- ❖ Retardéry a turnikety
- ❖ Ošetřovny pro diváky
- ❖ Vstupy a východy
- ❖ Značení piktogramy únikových cest
- ❖ Stanovené počty (předepsaných typů) sedaček v jednotlivých řadách
- ❖ Šířky schodišť, průchodů atd.
- ❖ Oplocení stadionu
- ❖ Chráněná parkoviště pro 2 autobusy a osobní automobily funkcionářů
- ❖ Samostatné divácké sektory (vlajkonoši domácích a vlajkonoši hostů), V.I.P. subsektor nepohyblivých diváků, sektor pro média, mixzóna
- ❖ Každý sektor má svůj stánek s občerstvením, WC, vlastní pokladnu
- ❖ Presscentrum, TV studio

- ❖ Řídicí místnost pro policii (velitele)
- ❖ Místnost pro hlasatele
- ❖ Bezpečnostní kamerový systém.

Jak je uvedeno výše, povinností, které musí být splněny na úseku technického vybavení, je celá řada. Každý prvek má svou důležitost, přičemž podcenění kteréhokoliv z nich se může velmi nevyplatit.

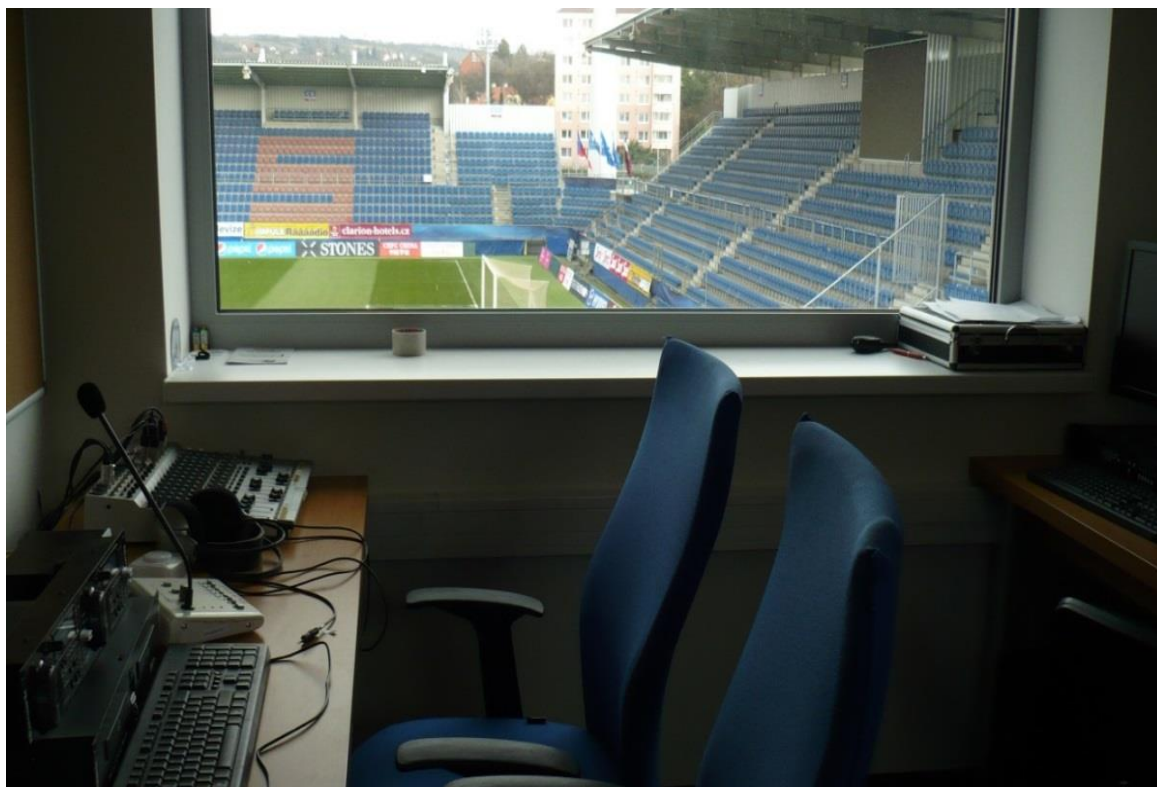

Obr. 4. Reproductory ozvučení a kamery

Ozvučení stadionu

Mezi nejzákladnější technické prvky na stadionu patří kvalitní ozvučení každého sektoru. Možnost srozumitelně informovat diváka je základním požadavkem k zajištění bezpečnosti na stadionech.

Hlasatel má mít prostřednictvím dobrého výhledu ze svého pracoviště přehled o aktuálním dění na stadionu. Může tak bezprostředně reagovat na situace v prostoru stadionu. Umístění pracoviště hlasatele by mělo být v blízkosti řídicího střediska z důvodu zajištění bezproblémové komunikace mezi sebou.

Obr. 5. Pracoviště hlasatele

Kamerové systémy

Jedná se o moderní technické prvky na stadionech. Pro mnohé diváky je to novinka, pro dnešní stadiony nejvyšší soutěže však naprostá nezbytnost. Monitorováním prostoru na stadionu i vně stadionu pomocí kamerového systému se získává přehled o veškerém dění v tomto prostoru. Na základě aktuálního dění se vyhodnocuje situace a přijímá se rozhodnutí. V neposlední řadě záznam z kamerového systému slouží k dopadení a usvědčení viníků z nedovoleného jednání. Instalace kamer působí rovněž jako preventivní nástroj, neboť diváci jsou si jasně vědomi toho, že jejich chování je monitorováno a případné nedovolené jednání nezůstane utajeno.

„V současné době se upouští od analogových kamerových systémů a přechází se na digitální zpracovávání videosignálu. Tato technika umožňuje využívat různé doplňkové funkce kamer. Např. elektronické zvýšení citlivosti kamery, redukce šumu v obraze, detekce pohybu, funkce obrazové paměti, eliminace protisvětla, funkce inteligentní analýzy obrazu, stabilizace obrazu, nebo funkce automatického sledování osob nebo

předmětů. V brzké budoucnosti se jistě začnou uplatňovat nejmodernější funkce, a to identifikace osob na základě analýzy zaznamenané lidské tváře“.[5]

Obr. 6. Pracoviště obsluhy kamerového systému

Na snímku je zachyceno ukázkové pracoviště obsluhy. Na tomto pracovišti mohou pracovat dva pracovníci současně. Jeden se tak plně může věnovat monitoringu sektoru hostujících fanoušků a druhý sektoru fanoušků domácích.

V levé části monitoru je vidět nabídku jednotlivých kamer, které pracovník může obsluhovat. Část umístěných kamer je statických, které snímají předem určený prostor v setrvalém úhlu. Druhou část kamerového systému je možné obsluhujícím pracovníkem ovládat pomocí dálkového přístupu ze svého pracoviště. Jednotlivé kamery může natáčet do různých úhlů, jejich obraz přibližovat či vzdalovat, ze snímaného obrazu může pořizovat snímky atd. Celý záznam se samozřejmě ukládá na příslušném záznamovém zařízení, se kterým je možné nadále pracovat.

Prostor vstupu diváků na stadion má být technicky řešen tím způsobem, že umožňuje vstup vždy jen jedné osobě, která je podrobena prohlídce oděvu a zavazadel. Celý prostor je monitorován kamerovým systémem.

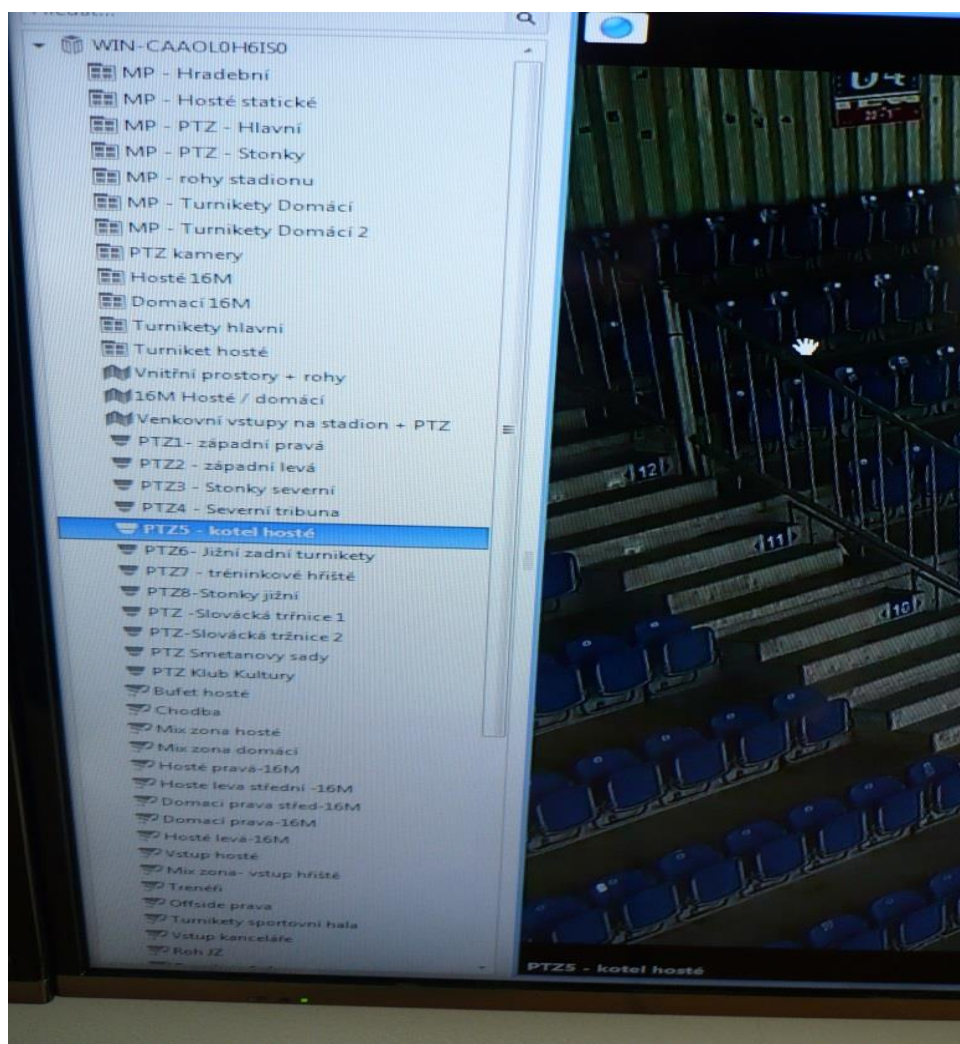

Obr. č. 7. Vstupní prostor na stadion

V otázce úspěšné eliminace diváckého násilí je nesporné, že důkladné vstupní kontroly osob přicházejících na stadion hrají v celém systému nejdůležitější roli. V zásadě není možné vpustit do prostor stadionu osoby zjevně podnapilé či jinak problémové. Vzhledem k tomu, že prohlídka každé jednotlivé osoby zabere jistý čas, přičemž je nutné v poměrně v krátké době před začátkem utkání prohlédnout mnohdy řádově tisíce osob, je nezbytné vybavit vstupní prostory odpovídajícím počtem turniketů.

Tam, kde takové turnikety nejsou instalovány, může potenciální výtržník využít své utajení v davu přicházejícím těsně před začátkem utkání, tedy i nedůsledných kontrol ošacení a pronést tak nedovolenou pyrotechniku, alkohol či jiné předměty.

Dostatečný počet kamer na stadionu je podmínkou úspěšného monitoringu chování diváků. Na monitoru je vidět nabídka jednotlivých kamer zapojených do kamerového systému.

Obr. č. 8 Nabídka kamer kamerového systému

Kvalitní kamerový systém umožňující detailní záběry je základní požadavek na technické parametry systému. Na obrázku je výsledek záznamu jedné z kamer. Ve skutečnosti systém pracuje tak, že po dopadu petardy (dělobuchu) či jakéhokoliv jiného předmětu pracovník obsluhy zpětným přehráním záznamu od místa dopadu předmětu až do místa počátku vhození předmětu zjistí osobu, která tento předmět vhodila.

Na konkrétním případě (fotografii monitoru) je vidět diváka s kapucí na hlavě, držícího v levé ruce petardu, kterou vzápětí pohybem ruky vhodí na hrací plochu. V tomto případě se divák ukrýval za několika řadami stojících diváků, aby nebyl vidět pořadatelem z hrací

plochy hřiště. Zde se potvrdilo, že správné umístění kamer, sledující daný prostor z více úhlů, je nezbytné.

Obr. č. 9. Divák vhazující petardu na hrací plochu

K pořízené fotografii doplňuji, že je dobře vidět další zamaskované obličeje některých diváků. Zajímavá je rovněž skutečnost, že řada diváků stojí v průchodu tribuny, i když má každý divák zakoupenou vstupenku na své konkrétní místo k sezení.

Novinkou na poli monitoringu diváků na stadionech je kamerový systém e Watch.

Při zpracování zakázky pro několik fotbalových stadionů, včetně bratislavského Slovanu, se tedy slovenští inženýři se rozhodli použít moderní IP kamery švédské značky Axis s pokročilými funkcemi a vysokým rozlišením.

Obr. č. 10. Kamerové hnízdo eWatch

„Kamerová hnízda systému eWatch jsou strategicky rozmístěná. Pro identifikaci každé tváře na stadionu není třeba stovek kamer.

Dalším krokem bylo umístění kamer na stadionu. Ty totiž v žádném případě nesmějí ohrožovat hráče a překážet divákům ve výhledu, ale zároveň musí být nastaveny tak, aby umožňovaly snímat jejich tváře. Jako nejvhodnější se zdála být zóna přímo na ploše kolem hřiště, kam se diváci přirozeně dívají. Právě sem umístil Canex svá „kamerová hnízda“ - speciálně navržené stojany s několika kopulovými IP kamerami – v každém je jedna otočná (tzv. PTZ) s rozlišením HD či Full HD a další dvě až tři s rozlišením minimálně 5 megapixelů.

Každý modul obsahuje také záložní napájení kamer, přepětovou ochranu a optické připojení do infrastruktury stadionu. Hnízda jsou v souladu s pravidly FIFA a navíc je možné je „zamaskovat“ i jako reklamní poutače, takže je běžný návštěvník vůbec nevnímá.

Pro úspěch celého systému byl také velmi důležitý kvalifikovaný návrh datové sítě. Jedno hnízdo totiž při maximální kvalitě snímání produkuje datový tok i přes 300 Mb /s, což představuje na stadionu s kapacitou cca 12 tisíc diváků při použití 8 modulů datový proud přes 3 Gb dat za sekundu. Při vhodném strategickém rozmístění hnízd tak operátor může už při použití několika modulů získat opravdu dobrý přehled o dění na všech tribunách a nepotřebuje k tomu stovku dalších kamer.“[6]

Je více než nepochybné, že v budoucnu rozvoj oblasti moderních bezpečnostních kamerových systémů půjde velmi rychle kupředu. Nesmíme však zapomínat, že:

„Kamerové systémy musí být zřizovány v souladu s právním řádem, především nesmí zasahovat do ústavních práv sledovaných osob.“[7]

Vstupní retardéry

Vstupní retardéry jsou výborným technickým zařízením, jež zpomaluje a usměrňuje tok diváků. Obsluha tohoto zařízení tak má dostatek času na vizuální kontrolu procházející osoby, případně její usměrnění. Odpadá tak nebezpečí, že se průchodem protlačí skupina osob bez náležité kontroly.

Zkušenosti již prokázaly, že důsledné kontroly při vstupu na stadion jsou velmi efektivní při zajištění bezpečnosti na stadionu. Zde také nejčastěji dochází k vyhroceným situacím a různým konfliktům. V tomto místě má totiž pořadatel ideální možnost nekompromisně vyžadovat dodržování ustanovení návštěvního řádu. Jedná se např. o kontrolování vnášených věcí, prohlídku svršků včetně kontroly osoby na alkohol nebo zjišťování jejich totožnosti. Takové postupy ze strany pořadatele se mnohým osobám, zvláště pod vlivem alkoholu, nezamlouvají a často se těmto postupům odmítají podrobit.

Ideálním řešením technického zabezpečení se pak jeví propojení tohoto retardéru s turniketem a čtečkou identifikačních znaků s kamerovým systémem.

Obr. 11. Vstupní retardér pro fanoušky hostujícího mužstva

Řídicí středisko

V nepolevní řadě je velmi důležité, aby osoby odpovědné za bezpečí na stadionu měly výborný přehled o aktuálním dění na stadionu. K tomu jim slouží řídicí středisko s okny s výhledem na sektor hostujících fanoušků. Dobrým technickým řešením je mít instalována speciální tmavá skla, aby nikdo z vnější strany neviděl osoby nacházející se v tomto středisku.

Obr. 12. Okno řídicího střediska na stadionu.

Vstupní prostor

Na fotografii níže je vidět ukázkové řešení vstupního prostoru na stadion. Obsahuje dostatečný počet turniketů a tedy i jednotlivých pracovišť na prohlídku osob.

Obr. 13. Vstupní prostor pro fanoušky domácího mužstva

Celý vstupní prostor je velmi dobře osvětlen, každý průchod vždy jen po jedné osobě má svůj turniket, za kterým se nachází vždy člen SBS, který provádí prohlídku osoby.

Důležité je, že v prostoru za turnikety se nacházejí ještě další členové SBS, případně pořadatelé, kteří v případě „neochotné“ osoby tuto ihned převezmou a odvedou mimo vstupní prostor k dořešení nastalé situace. Průchod dalších osob turnikety se proto nijak nezpomalí. Je proto nezbytné disponovat takovým počtem vstupních pracovišť, aby byl vstupní prostor schopen rychle a plynule odbavit zesílený nápor diváků v době těsně před zahájením utkání.

Pokladna hostujících fanoušků

Pokladna pro hostující diváky je umístěna v dostatečné vzdálenosti od pokladen diváků domácích z důvodu, aby mezi nimi nedocházelo ke kontaktům a vzájemným střetům. Rovněž je správně umístěn přehledný návštěvní řád a plán stadionu. Celý prostor je dobře osvětlen a monitorován obsluhou kamerového systému.

Obr. 14 Pokladny hostujících fanoušků (přehledný návštěvní řád)

3.2 Shrnutí

- Technické zabezpečení je pilířem bezpečnosti na stadionech, které úspěšně nahrazuje lidské zdroje.
- Vývoj technického zabezpečení jde neustále kupředu a nabízí široké možnosti.
- Moderním kamerovým systémem by měl být povinně vybaven každý fotbalový stadion nejvyšší soutěže.
- O podpoře financování na pořízení technických prostředků je potřeba vést diskusi s nejvyššími orgány.
- Možnost důsledné kontroly osob při vstupu na stadion je jedním z nejzákladnějších bezpečnostních opatření.

4 MOŽNOSTI ZÁSAHU SOUKROMÉ BEZPEČNOSTNÍ SLUŽBY

4.1 Soukromé bezpečnostní služby

- „Jsou jedním z výrazných a dynamicky se rozvíjejících prvků bezpečnosti v širším slova smyslu při ochraně majetku, zdraví a života osob.
- Omezují vznik škod a minimalizují dopad škodlivého jednání.
- Jsou dobrou prevencí nejen v boji s kriminalitou, ale jsou preventivní složkou v rámci nejširšího páčání protiprávních jednání (zločinnosti).

Úloha soukromých bezpečnostních služeb je úlohou podnikatelského subjektu se všemi právy a povinnostmi, které jim ukládá hospodářský zákoník, občanský zákoník, zákoník práce, trestní zákon a další právní normy. Jde tedy o výkon soukromé bezpečnostní činnosti realizovaný v souladu s koncesní listinou k zajištění ochrany osob a majetku a dalších bezpečnostních zájmů, a to na obchodním, smluvním základě.“[8]

Zde je potřeba zdůraznit, že pracovníci soukromé bezpečnostní služby (SBS) při výkonu své činnosti nemají větší pravomoci než řadový občan. Právní řád ČR jim nepřiznává žádná zvláštní oprávnění a ani povinnosti. Pokud však plní svoji úlohu na stadionu při zajišťování veřejného pořádku, vychází ze svého hlavního oprávnění, a to z návštěvního řádu stanoveného klubem. Zde jsou pracovníci oprávněni vynucovat dodržování pravidel dané tímto řádem (oprávnění prohlídek osob, oděvu, zavazadel, vyvedení osoby z prostoru atd.). V případě neočekávaných situací, na které návštěvní řád nepamatuje, využívá oprávnění řadového občana dané mu platnými zákony. V činnosti soukromých bezpečnostních služeb se jedná hlavně o normy č. 40/2009 Sb., trestní zákoník a č. 141/1961 Sb., zákon o trestním řízení soudním (trestní řád), oba ve znění změn a doplňků.

Z mého pohledu vidím jako nedostatek tu skutečnost, že pracovníci SBS nedisponují žádnými identifikačními znaky. Příslušníci Policie ČR i městské policie nosí viditelně svá služební čísla na oděvu. Pracovníci SBS, i když ve většině případů nosí rovněž stejnokroj, nejsou označeni žádným takovým identifikačním číslem. Divák pak může mít pocit, že z důvodu utajení identity může pracovník SBS vůči němu zneužívat svoje postavení, přičemž si na jeho jednání nemůže stěžovat, když jej nemůže ani přesně označit.

4.2 Soukromá bezpečnostní služba a její role na stadionu

V současné době soukromé bezpečnostní služby tvoří základní pilíř ochrany majetku a bezpečnosti osob na stadionech. Fotbalové kluby si čím dál více uvědomují, že zabezpečovat ochranu majetku a bezpečí osob na stadionu pomocí vlastní pořadatelské služby složené z dobrovolníků a jiných amatérů nepřináší požadovaný efekt. Z tohoto důvodu na pořadatelskou činnost při sportovních utkáních angažují soukromé bezpečnostní služby (agentury), jejichž profesionalita je na mnohem vyšší úrovni a jsou schopny plnit zadání a cíle stanovené sportovním klubem.

Hlavní činnosti soukromé bezpečnostní služby:

- ✓ Prohlídka stadionu před utkáním.
- ✓ Prohlídka diváků a jejich kontrola při vstupu a odchodu.
- ✓ Poskytování všech informací ohledně diváků Policii ČR.
- ✓ Zabránění vstupu diváků do nepovolených prostor.
- ✓ Předcházení všem situacím ohrožujících veřejný pořádek.
- ✓ Provádění všech nezbytných zákroků a využití všech svých oprávnění vůči divákům před případným zásahem Policie ČR.

4.3 Nejvýznamnější oprávnění soukromé bezpečnostní služby

Jak je uvedeno výše, pracovníci soukromé bezpečnostní služby při své činnosti využívají oprávnění daných ponejvíce trestním zákonem a trestním řádem. Mezi ty nejdůležitější patří oprávnění zadržet osobu.

4.3.1 Zadržení osoby

§ 76 odst. 2 trestního řádu

„Osobní svobodu osoby, která byla přistížena při trestném činu nebo bezprostředně poté, smí omezit kdokoli, pokud je to nutné ke zjištění její totožnosti, k zamezení útěku nebo k zajištění důkazů. Je však povinen tuto osobu předat ihned policejnímu orgánu; příslušníka ozbrojených sil může též předat nejbližšímu útvaru ozbrojených sil nebo správci posádky. Nelze-li takovou osobu ihned předat, je třeba některému z uvedených orgánů omezení osobní svobody bez odkladu oznámit.“[4]

Z výše uvedeného ustanovení vyplývá, že za určených podmínek může omezit osobu na osobní svobodě kdokoli, tedy i pracovník soukromé bezpečnostní služby.

Reálné využití takového oprávnění v praxi (zvláště při sportovním utkání) však vyžaduje nejen fyzickou zdatnost pracovníka, ale schopnost správně posoudit a vyhodnotit jednání pachatele. I když k využití tohoto oprávnění postačí, když se pracovník domnívá, že dochází k páchání trestné činnosti, je nezbytně nutné uvedené ustanovení dobře znát, rozumět mu a řídit se jím. Případné excesy (překročení ustanovení) při zásahu mohou mít naopak následky ve formě trestního postihu zasahujícího pracovníka.

Dalším významným ustanovením je institut krajní nouze.

4.3.2 Krajní nouze

§ 28 trestního zákoníku

„(1) Čin jinak trestný, kterým někdo odvrací nebezpečí přímo hrozící zájmu chráněnému trestním zákonem, není trestným činem.

(2) Nejde o krajní nouzi, jestliže bylo možno toto nebezpečí za daných okolností odvrátit jinak anebo způsobený následek je zřejmě stejně závažný nebo ještě závažnější než ten, který hrozil, anebo byl ten, komu nebezpečí hrozilo, povinen je snášet.“[4]

Uvedené ustanovení je další z řady oprávnění využitelné pracovníky bezpečnostní služby. Podstatným prvkem tohoto ustanovení je to, že ho může využít každá osoba, tedy i pořadatel či pracovník SBS. Jedná se tedy o oprávnění zasáhnout do něčích práv, aniž by byl za to trestně postihnutý. Důležitým bodem je, že se musí jednat o odvrácení přímo hrozícího nebezpečí zájmu chráněného trestním zákonem a že nebezpečí nešlo za daných okolností odvrátit jinak.

V praxi se tedy může jednat o nebezpečí hrozící z havárie, nehody, přírodní katastrofy, napadení zvířetem atd. Nejedná se však o případy napadení člověkem či útok poštvaného zvířete.

K vybočení z mezí tohoto ustanovení však může dojít při nesplnění uvedených podmínek anebo se ho dopustí osoba, která je povinna nebezpečí snášet. To jsou např. příslušníci Policie ČR či hasiči.

4.3.3 Nutná obrana

§ 29 trestního zákoníku

„(1) Čin jinak trestný, kterým někdo odvrací přímo hrozící nebo trvajícím útok na zájem chráněný trestním zákonem, není trestným činem.

(2) Nejde o nutnou obranu, byla-li obrana zcela zjevně nepřiměřená způsobu útoku.“[4]

Ustanovení o nutné obraně je nejvýznamnější ustanovení trestního zákoníku, dle kterého pracovník SBS může zakročit proti divákovi sportovního utkání. V praxi se bude jednat o případy, kdy divák např. ničí majetek klubu, případně ohrožuje či útočí na jiné osoby.

K vybočení z mezí tohoto ustanovení může dojít v případě, že obrana byla **zcela zjevně** nepřiměřená způsobu útoku nebo k obraně došlo v čase, kdy útok netrval (útok již skončil) nebo už nehrozil. Takové jednání by se dalo posuzovat jako útok (oplácení) ze strany pracovníka SBS.

Reálně tak pracovník SBS může použít takové prostředky obrany, které jsou účinnější než zbraně protivníka. Opět je ale nutné dbát na to, aby tato obrana nebyla **zcela zjevně** nepřiměřená. To znamená, že k obraně má pracovník SBS použít takové prostředky, které přemohou protivníka a umožní mu dovést zákrok do zdárného konce.

Přiměřenost nutné obrany je třeba posuzovat se zřetelem na všechny okolnosti případu. Není např. vybočením z mezí nutné obrany to, že napadený se bránil se zbraní proti útočníkovi, který byl beze zbraně, avšak byl věkově mladší, fyzicky zdatný a známý svojí nekontrolovatelnou agresivitou.

Uvedená problematika je rovněž upravena v zákoně č. 200/1990 Sb., o přestupcích ve znění pozdějších předpisů.

§ 2 Pojem přestupku

„(1) Přestupkem je zaviněné jednání, které porušuje nebo ohrožuje zájem společnosti a je za přestupek výslovně označeno v tomto nebo jiném zákoně, nejde-li o jiný správní delikt postizitelný podle zvláštních právních předpisů anebo o trestný čin.

(2) Přestupkem není jednání, jímž někdo odvrací

a) přiměřeným způsobem přímo hrozící nebo trvajícím útok na zájem chráněný zákonem nebo

b) nebezpečí přímo hrozící zájmu chráněnému zákonem, jestliže tímto jednáním nebyl způsoben zřejmě stejně závažný následek než ten, který hrozil, a toto nebezpečí nebylo možno v dané situaci odvrátit jinak.“[4]

K tomuto ustanovení se vztahují stejné podmínky jako k výše citovanému ustanovení o krajní nouzi a nutné obraně.

Ze shora uvedeného je zřejmé, že jakýkoliv zásah na stadionu vyžaduje odbornou přípravu a zkušenosti. Mimo nezbytné odborné a fyzické přípravy je třeba klást velký důraz na výběr psychicky odolných jedinců, kteří obstojí při konfrontaci s mnohdy velkými skupinami agresivních fanoušků. Je třeba si uvědomovat, že členové SBS nejsou nijak zvlášť legislativně chráněni, tzn., že nepoživají např. ochrany úřední osoby dle § 76 trestního zákoníku. Tato skutečnost je fanouškům dobře známa, a proto mnohdy nemají z příslušníků bezpečnostních služeb žádoucí respekt.

Jedním z možných řešení, jak dosáhnout zkvalitnění činnosti pořadatele a SBS, by bylo zavedení tzv. licencované pořadatelské služby. Členové pořadatelské služby by povinně procházeli intenzivním tréninkem dovedností v oblasti komunikace, znalosti práva, práce s davem či psychologických dovedností. Pak by se již neměly stávat konkrétní případy, kdy člen pořadatelské služby záměrně provokoval fanoušky hostujícího celku nebo vhozenou zapálenou světlici na hrací plochu vzal a vhodil zpět na tribunu mezi diváky.

4.4 Zásah na stadionu v praxi

Mezi nejčastější prohřešky v rámci diváckého násilí je zapalování světlic a vrhání předmětů na hrací plochu. V takovém případě příslušníci SBS vyvedou pachatele ze stadionu a předají Příslušníkům Policie ČR ke ztotožnění a dalšímu opatření.

V některých případech však může dojít k situaci, že pachatel odmítne dobrovolně opustit stadion. V tom případě příslušníci SBS vyhodnotí situaci a dle míry závažnosti protiprávního jednání zváží využití některého z výše uvedených institutů (např. zadržení osoby), popř. přivolání posil ze svých řad, aby mohli zásah úspěšně dokončit.

V nejzávažnějších případech narušování veřejného pořádku větší skupinou lidí SBS již nezasahuje, jestliže vyhodnotí, že by zásah úspěšně nedokončila. Požádá proto o zásah Policii ČR, které poskytuje součinnost a řídí se pokyny velitele zásahu.

Jednou z důležitých činností, které jsou svěřeny SBS na stadionu, je jejich bezprostřední přítomnost a možnost okamžitého zásahu proti nedovolenému jednání. Často jsou přímo přítomni v kotli fanoušků a pokusům o např. zapálení světlice či transparentu mohou zamezit v samotném zárodku, např. odebráním věci - pyrotechniky.

Je zřejmé, že úspěšné provedení jakéhokoli zásahu proti fanouškům, zvláště na tribunách, vyžaduje pečlivé a rychlé posouzení situace a následně velmi dobré zvládnutí taktických pokynů. Nebezpečí, že SBS svým zásahem situaci ještě zhorší a násilí bude eskalovat, je mimořádně velké. Z tohoto důvodu se může zvolit postup, kdy se proti pachateli nezasáhne okamžitě na tribuně, ale zákrok se provede až po skončení utkání tím způsobem, že při odchodu ze stadionu je pachatel SBS kontaktován a ihned předán Policii ČR k dalšímu opatření. Po celou dobu od spáchání jednání až po předání Policii ČR je pachatel monitorován kamerovým systémem, příslušníky SBS, případně utajenou osobou v civilním oděvu.

Obr. č. 15. Osobní kamery

4.5 Shrnutí

- Soukromé bezpečnostní služby jsou již nepostradatelnou součástí bezpečnosti na stadionech.
- Platná právní úprava poskytuje dostatek možností k provádění zákroků a dalších opatření ze strany SBS.
- Je žádoucí vést diskusi o přijetí ochrany SBS jako „úřední osoby“, případně jiné zvýšené ochrany a o zavedení identifikačních čísel SBS.
- Provádět stále zvyšování kvality profesní kvalifikace pracovníků SBS ve spolupráci s Policií ČR.

5 MOŽNOSTI ZÁSAHU VE SPOLUPRÁCI MĚSTSKÉ POLICIE A POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY

5.1 Policie České republiky

Policie České republiky (Policie ČR) je ozbrojený bezpečnostní sbor, který v oblasti boje proti diváckému násilí zastává nejvýznamnější roli. Disponuje rozsáhlými povinnostmi a pravomocemi a její role je nezastupitelná. Řídí se zákonem č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky.

Mezi nejvýznamnější oprávnění, které Policie ČR může využít při své činnosti v zásahu proti divákům, je použití těchto donucovacích prostředků:

- a) hmaty, chvaty, údery a kopy,
- b) slzotvorný, elektrický nebo jiný obdobně dočasně zneschopňující prostředek,
- c) obušek a jiný úderný prostředek,
- d) vrhací prostředek mající povahu střelné zbraně podle jiného právního předpisu s dočasně zneschopňujícími účinky,
- e) vrhací prostředek, který nemá povahu zbraně podle § 56 odst. 5,
- h) vytlačování štítem,
- i) vytlačování koněm,
- j) služební pes,
- k) vodní stříkač,
- l) zásahová výbuška,
- m) úder střelnou zbraní,
- n) hrozba namířenou střelnou zbraní,
- o) varovný výstřel,
- p) pouta,
- q) prostředek k zamezení prostorové orientace.

Zvláště vodní stříkač obecněji známý jako vodní dělo je velmi účinný prostředek.

Antikonfliktní tým

Členové antikonfliktního týmu jsou vybíráni z policejních řad. Jejich hlavní náplní je zmírňovat napětí při hromadných akcích. Bývají nasazeni již v dopravních prostředcích přepravujících fanoušky na utkání nebo jsou přítomni přímo v průvodech fanoušků. Pohybují se v civilním oděvu a jsou podřízeni veliteli bezpečnostního opatření. Samozřejmě jsou pro tuto činnost speciálně vyškoleni a vycvičeni.

Jejich úkolem je tedy na různých akcích předcházet agresivním projevům osob prostřednictvím komunikace. Vysvětlují veřejnosti, jaký je smysl a účel prováděných opatření ze strany policie ČR. Diskutují s nimi o aktuálních problémech a upozorňují přítomné osoby na povinnost Policie ČR zasáhnout v případě protiprávního jednání.

Spotteři

Za velmi důležitou součást bezpečnostních opatření považují rovněž spottery. Význam slova spotter se dá vyložit jako „pozorovatel“. Jsou to specialisté na divácké násilí. Jsou jimi policisté z řad kriminální policie, kteří se v civilu pohybují mezi zájmovými skupinami osob (fanoušků). Základem jejich činnosti je sledování problémových fanoušků a jejich doprovázení na fotbalová utkání. Jejich činnost je výrazně preventivní, neboť díky osobní znalosti těchto osob mohou jejich činnost korigovat nebo alespoň odhadovat jejich vývoj. O svých poznatcích pak informují ostatní složky policie, což může ovlivnit celý koncept bezpečnostního opatření. Je samozřejmostí, že by neměli chybět na žádné tribuně stadionu a že jejich činnost je organizována i v případech zahraničních utkání.

Speciální pořádková jednotka Policie ČR

Základním útvarem Policie ČR, který provádí bezpečnostní opatření zvláště při rizikových utkáních, je Speciální pořádková jednotka (SPJ). Tato je organizačně zařazena v odboru služby pořádkové policie a působí pod jednotným velením.

Jejím úkolem je chránit bezpečnost osob a majetku, spolupůsobí při zajišťování veřejného pořádku a bezpečnosti, provádí bezpečnostní opatření k jeho obnově, byl-li závažným způsobem narušen.

Městská policie

Jednou ze složek, podílejících se na přípravách na sportovní utkání, je městská policie v místě, kde utkání proběhne. Účastní se příprav a organizačních porad před utkáním společně s policií ČR a řídí se jejími pokyny. Při své činnosti postupuje dle zákona o obecní policii (zákon č. 553/1991 Sb., o obecní policii).

„Obecní policie zabezpečuje místní záležitosti veřejného pořádku v rámci působnosti obce²⁾ a plní další úkoly, pokud tak stanoví tento nebo zvláštní zákon.

Obecní policie spolupracuje v rozsahu stanoveném tímto zákonem nebo zvláštním právním předpisem s Policií České republiky (dále jen „policie“), státními orgány a orgány územních samosprávných celků.

Obecní policie při zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku a plnění dalších úkolů podle tohoto nebo zvláštního zákona

- a) přispívá k ochraně a bezpečnosti osob a majetku,
- b) dohlíží na dodržování pravidel občanského soužití,
- c) dohlíží na dodržování obecně závazných vyhlášek a nařízení obce,
- d) se podílí v rozsahu stanoveném tímto nebo zvláštním zákonem na dohledu na bezpečnost a plynulost provozu na pozemních komunikacích,
- e) se podílí na dodržování právních předpisů o ochraně veřejného pořádku a v rozsahu svých povinností a oprávnění stanovených tímto nebo zvláštním zákonem činí opatření k jeho obnovení,
- f) se podílí na prevenci kriminality v obci,
- g) provádí dohled nad dodržováním čistoty na veřejných prostranstvích⁵⁾ v obci,
- h) odhaluje přestupky a jiné správní delikty, jejichž projednávání je v působnosti obce,

Strážník není povinen provést zákrok nebo úkon k plnění úkolů podle tohoto nebo zvláštního zákona, jestliže

- b) k jeho provedení nebyl odborně vyškolen ani vycvičen a povaha zákroku takové odborné vyškolení nebo vycvičení vyžaduje, nebo
- c) je zřejmé, že zákrok nebo úkon nemůže úspěšně dokončit.

Oprávnění strážníků

Strážník je mimo jiné oprávněn

- ✓ požadovat vysvětlení
- ✓ požadovat prokázání totožnosti
- ✓ předvést osobu
- ✓ odebrat zbraň
- ✓ zakázat vstup na určená místa
- ✓ otevřít byt, nebo jiný uzavřený prostor
- ✓ odejmout věc
- ✓ použít donucovací prostředky.

Donucovací prostředky je strážník oprávněn použít v zájmu ochrany bezpečnosti jiné osoby nebo své vlastní, majetku nebo k zabránění výtržnosti, rvačce nebo jinému jednání, jímž je vážně narušován veřejný pořádek.“[4]

5.2 Možnosti společného zásahu

Z výše uvedeného vyplývá, že právní předpisy umožňují, aby městská policie spolupracovala při zásahu na stadionu, avšak její pravomoci jsou oproti Policii ČR limitovány. V praxi se stává, že při projevu diváckého násilí se tohoto účastní větší počet agresivních diváků. Jejich usměrnění a znovunastolení klidu a pořádku mnohdy vyžaduje nasazení specializovaných jednotek Policie ČR, které jsou na takovouto činnost vybaveny a vycvičeny. Strážníci naopak na takovouto činnost vyškoleni a vycvičeni nejsou a ani nejsou vybaveni ochrannými prostředky. Z tohoto důvodu se činnost městské policie většinou soustředí na dohled nad dodržováním veřejného pořádku mimo stadion. Jedná se např. o monitoring fanoušků pomocí městského dohledového kamerového systému či přítomnost strážníků v ulicích. Často rovněž vypomáhají Policii ČR při regulaci dopravy v okolí stadionu.

Pokud však dojde k situaci, kdy je nutné využít městskou policii ke společnému zásahu na stadionu, řídí se pokyny velitele zásahu – příslušníka Policie ČR. Může se jednat např. o úkony předvedení osoby ke zjištění totožnosti, využití donucovacích prostředků a dalších oprávnění dle zákona o obecní policii.

5.3 Shrnutí

- Při zajištění bezpečnosti osob a majetku v souvislosti sportovních utkáních hraje hlavní úlohu speciální jednotky Policie ČR.
- Městská policie při sportovních utkáních zabezpečuje veřejný pořádek na území obce v okolí stadionu v součinnosti s Policí ČR.
- Při případném společném zásahu na stadionu se městská policie řídí pokyny Policie ČR.

5.4 Celkové shrnutí teoretické části

Po prostudování této problematiky jsem dospěl k závěru, že k úspěšnému vyřešení problému diváckého násilí je potřeba zapojení všech dotčených složek, počínaje menšími sportovními kluby přes kluby pracující na profesionální úrovni až po nejvyšší sportovní orgány a příslušná ministerstva.

V této části práce jsem zdokumentoval, že současná právní úprava obsahuje dostatečné nástroje k boji s diváckým násilím na stadionech a není potřeba ji nějakým způsobem měnit nebo přijímat zvláštní zákony.

Dále jsem chtěl poukázat na skutečnost, že hlavním předpokladem úspěchu v boji proti diváckému násilí na stadionech je přenesení co největšího dílu odpovědnosti za zajištění bezpečnosti diváků na samotné kluby. Různá jednání, která pořadatel považuje za nebezpečná a nelze je posoudit jako trestný čin, případně přestupek, může řešit pořadatel v rámci svých oprávnění např. tak, že v budoucnu na stadion problémového diváka vůbec nepustí.

Při vyhodnocování současného stavu jsem dospěl k názoru, že v českém právním řádu chybí norma, která by sankcionovala pořadatele akce za nedostatečné přijetí opatření k zajištění bezpečnosti a pořádku na stadionu. Pořadatel je postihován pouze v rámci disciplinárního řízení dle interní legislativy FA ČR. K uložení sankcí se v minulosti svaz odhodlal jen výjimečně, přičemž výše sankce nebyly natolik motivujícím faktorem, aby se v budoucnu pořadatel podobného selhání vyvaroval. Někteří pořadatelé proto zajišťovali jen nejnutnější minimum. Prováděly se nedokonalé prohlídky osob při vstupu na stadion, vpouštěly se podnapilé či jiné problémové osoby nebo se nerespektovala doporučení Policie ČR.

Dospěl jsem rovněž k názoru, že je nutné přijímat tvrdší opatření a ukládat citelnější sankce. Mám za to, že v níže uvedených bodech nejsou dostatečně využívány možnosti, které mají odpovědné subjekty k dispozici. Proto bych navrhoval:

- Důrazně postihovat pořadatele za přijetí nedostatečných opatření při sportovní akci.
- Přijmout povinnost pořadatele hradit vždy náklady vynaložené na zásah ze strany Policie ČR.
- Prosadit zákaz prodeje veškerého alkoholu na stadionech.

- Zavést centrální registr přestupků.
- Přesvědčovat orgány justice o nutnosti přísněji postihovat pachatele.
- Sankce zákazů návštěv sportovních utkání uplatnit na území celé České republiky.
- Zavést centrální registr osob, které byly pořadateli vyhodnoceny jako nežádoucí.
- Více zapojit probační a mediační službu (povinnost trestaných osob setrvat v době probíhajícího utkání na určeném místě).
- Zavést diskusi o možnosti zvýšené ochrany pracovníků SBS za předpokladu, že by získali speciální licenci pro činnost na sportovních utkáních.
- Zajistit finanční podporu sportovním klubům na pořízení technického vybavení (kamerové systémy atd.).
- Zavést povinnost absolvování školení pořadatelské služby.

„Za velmi důležitou považuji rovněž preventivní činnost. Např. V Německu dbají na zlepšení vztahů mezi fanoušky a fotbalovými kluby. V Nizozemí musí chuligáni absolvovat zvláštní školení a na základních školách probíhají různé vzdělávací akce. [9]

V neposlední řadě upozorňuji na významný vliv médií na společnost. Celé věci by bylo jen ku prospěchu, kdyby o rychlém a přísném potrestání chuligánů média celoplošně veřejnost informovala.

Závěrem k této teoretické části podotýkám, že je v ní obsažena pouze problematika diváckého násilí páchaná na stadionech. Neméně důležitou součástí diváckého násilí je rovněž problematika násilí páchaná mimo stadiony. Ať už to je oblast přepravy fanoušků na utkání veřejnými hromadnými dopravními prostředky nebo výtržnosti v blízkosti stadionů, v restauracích apod. Rozbor této problematiky je však téma na samostatnou diplomovou práci.

II. PRAKTICKÁ ČÁST

6 APLIKACE KONKRÉTNÍHO ZÁSAHU

Případ 1.

Divák po vstřelení branky vhodí na hrací plochu zapálenou dýmovnici. Příslušník hasičského záchranného sboru ihned dýmovnici vloží do nádoby s vodou a odnese mimo hrací plochu. Operátoři kamerového systému, případně členové pořadatelské služby, sledující situaci na tribunách, co nejdříve přesně určí osobu, která dýmovnici na hrací plochu vhodila a informaci sdělí hlavnímu pořadateli. Ten po poradě s velitelem zásahu dá pokyn několika členům SBS (případně policistům v civilním oděvu) k vyvedení osoby z tribuny a umístění do zvláštní místnosti. Zde dojde ke zjištění totožnosti osoby příslušníkem Policie ČR a rozhodnutí o dalším postupu.

V případě, že se divák nachází v sektoru svých příznivců a je předpoklad, že by jeho vyvedení způsobilo vyvolání hromadné potyčky, je tato osoba sledována až do ukončení utkání. Následně při odchodu ze stadionu je zadržena příslušníky Policie ČR nebo městské policie a jsou s ní provedeny další úkony ke zjištění její totožnosti.

Uvedené drobné prohřešky se poměrně snadno vyřeší, aniž by se přerušilo utkání. Mnohdy ostatní diváci ani nezaznamenají nějaký zákrok na stadionu. Mnohem závažnější a náročnější zásah musí následovat při diváckém násilí, jehož se účastní desítky osob např. tím, že ničí majetek stadionu či fyzicky napadají fanoušky protistrany. Často také dochází k oběma jednáním současně.

Případ 2.

Na tribuně v sektoru hostujících fanoušků skupina 30 - 40 osob demoluje ochranné oplocení a zařízení tribuny. Poškozené části sedaček a další předměty házejí na fanoušky domácího klubu a na plochu hřiště. Veškeré dění na stadionu v řídicím středisku sledují odpovědné osoby, které po zvážení závažnosti situace rozhodnou o přerušení utkání. Následně hlavní rozhodčí na pokyn delegáta FA ČR utkání přeruší na dobu 10 min. Hlasatel požádá fanoušky o zanechání nedovoleného jednání a upozorňuje na možný zásah ze strany Policie ČR a SBS. Po poradě v řídicím středisku vedení Policie ČR, SBS a hlavního pořadatele je povolána k zásahu pořádková jednotka Police ČR. Do pohotovosti je rovněž uvedeno vodní dělo a příslušníci útvaru vytlačování koňmi. Jelikož chuligáni nepřestávají ve svém nedovoleném jednání, příslušníci SBS vnikají na tribunu a vyvádí z tribuny nejagresivnější chuligány. Ostatní fanoušci se uklidňují a zanechávají

nedovoleného jednání. Hlasatel upozorňuje diváky, že v případě opakovaného jednání zasáhne pořádková jednotka Policie ČR, přičemž může být použito donucovacích prostředků, případně vodního děla a bude vyklizen celý sektor. Následně v prostoru zvláště určeném pro identifikaci osob příslušníci Policie ČR prověřují totožnost vyvedených chuligánů. Zbylí fanoušci, kteří se dopouštěli mírnějšího nedovoleného jednání, jsou strážníky městské policie a příslušníky Policie ČR zadrženi po ukončení utkání při odchodu ze stadionu za účelem zjištění jejich totožnosti.

Je nutné zdůraznit, že každý zásah vyžaduje důkladné posouzení situace. Mnohdy se jedná se o velmi krizový stav, jehož zvládnutí vyžaduje vysoké odborné zkušenosti všech zasahujících. Necitlivý zásah může způsobit eskalaci násilí. Právě tak může dojít k panickému jednání lidí, které vyvolá tlačení u východů. To může mít za následek zranění osob, v nejhorším případě jejich ušlapání.

Z výše uvedených důvodů je na velitele zásahu kladeno, aby byl schopen rychle a správně rozhodnout o tom, jakým způsobem zásah provést. V takových situacích se projeví nepodcenění předchozí důsledné přípravy na utkání všech zúčastněných složek.

6.1 Shrnutí

- Nezbytně nutné je správně posoudit situaci a odhadnout následující možný vývoj situace a způsobené následky.
- Zásah SBS či Policií ČR provést až po marné předchozí výzvě hlasatelem.
- Zásah provést speciální jednotkou Policie ČR.
- Zásah provést rychle a razantně s důrazem na techniku „get and back“ (zadrží se určené osoby a pořádková jednotka se urychleně stahuje).
- Co nejdříve zásah dokončit a zajistit pokojný stav.
- Nezbytná je kvalitní koordinace všech zasahujících subjektů.
- Velmi důležitá je příprava všech subjektů před utkáním, zvláště rizikovým.

ZÁVĚR

Je zřejmé, že řešení problému diváckého násilí vyžaduje spojení všech zainteresovaných subjektů, a to od příslušných ústředních orgánů až po nejmenší sportovní kluby. Zejména fotbalové kluby nejvyšší úrovně musí na poli své působnosti vyvinout větší úsilí k potlačení diváckého násilí. Sportovní kluby musí investovat do infrastruktury stadionů, do výkonu své pořadatelské služby a do preventivní činnosti.

V minulosti se chuligáni na tribunách ukrývali v davu, který jim poskytoval anonymitu a velmi často tak unikali potrestání. V současné době však rozvoj technických prostředků a legislativní rámec umožňuje jejich rychlou identifikaci a předání k potrestání.

Je pochopitelné, že Policie ČR nemůže stále suplovat práci pořadatelské služby. Rovněž je potvrzeno, že ani diváci si přítomnost policistů na stadionu nepřejí. Zkušenosti ukázaly, že viditelná přítomnost policistů v uniformách přímo na stadionu často nevede k uklidnění stavu, ale spíše k eskalaci násilí a k útokům přímo proti policistům. Činnost Policie ČR se proto má soustředit na zabezpečení veřejného pořádku v okolí stadionu a na trasách přesunu fanoušků na utkání. Pouze ve zvláště výjimečných situacích, kdy pořadatelská služba po vyčerpání všech svých oprávnění nedokáže vlastními silami obnovit pořádek na stadionu, je nutné, aby zasáhla Policie ČR. Záměrem Ministerstva vnitra je dosáhnout stavu, kdy pořadatel sportovního utkání bude plně odpovědný za bezpečnost na stadionu. Je nezpochybnitelné, že fotbalové utkání je akce soukromého subjektu, který primárně odpovídá za bezpečnost osob a svého majetku a který má z akce rovněž finanční profit.

Ve své práci jsem chtěl poukázat na možné způsoby řešení diváckého násilí. Jestliže veškeré složky bojující proti diváckému násilí musí důsledně vycházet z možností daných současnou právní úpravou, věnoval jsem platné legislativní úpravě zvýšenou pozornost.

Rovněž jsem osobně na dané téma hovořil s odpovědnými funkcionáři a jejich kladné i záporné připomínky k otázce diváckého násilí jsem použil při zpracování této diplomové práce.

Osobně jsem také pořídil fotodokumentaci technických prvků, umístěných na stadionu, pro názorné dokreslení, že tyto prvky jsou v praxi realizovatelné a plní svůj účel.

Při psaní této práce jsem si také kladl otázku, jestli se má společnost vydat cestou, kdy při zájmu diváka zhlédnout sportovní utkání jej budou šacovat, sledovat jeho pohyb, zavírat do

sektorů na tribuně či ho v kordonech vodit po městech nebo má raději zvolit cestu preventivních programů po vzoru Velké Británie či Německa.

Pro doložení možných postihů chuligánů jsem do příloh práce zařadil několik trestních rozsudků. Zda-li v uvedených případech došlo k odpovídajícímu potrestání si čtenář může posoudit sám.

Nicméně jsem toho názoru, že Ministerstvo vnitra a Policie ČR dělají maximum pro úspěšné zvládnutí popisované problematiky. Ze strany fotbalových klubů rovněž začínají přicházet pozitivní reakce a projevuje se snaha společně s Policií ČR úspěšně eliminovat řádění chuligánů na stadionech.

Já osobně jsem přesvědčen, že společným úsilím Policie ČR, nejvyšších sportovních, vládních orgánů a dalších shora zmíněných subjektů se v brzké době naše stadiony dočkají, že tribuny budou do posledního místa plné slušných fanoušků a že na sportovní utkání budou chodit rodiče s dětmi stejně, jako můžeme vidět na stadionech např. ve Velké Británii či Německu.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- [1] ČÍRTKOVÁ, Ludmila. *Policejní psychologie*. Praha: support, 1996. ISBN 80-902164-0-4.
- [2] KASAL, Josef. *Násilí na stadionech jako odraz kultury*. Vyd. 1. Hradec Králové: Gaudeamus, 2013, 218 s. ISBN 978-80-7435-362-8. *Sekuritamagazin.cz* [online]. [cit. 2016-04-11]. Dostupné z: <http://www.sekuritamagazin.cz/technologie/chytrekamerynafotbalovechuliganyuzseneschovajivdavul404043402.html>.
- [3] KING, Martin a Martin KNIGHT. *Hoolifan 30 let násilí*. Karlovy Vary: Zdeněk Plachý vydavatelství & nakladatelství, 2005. ISBN 80-903556-1-7
- [4] *Zákony pro lidi.cz* [online]. [cit. 2016-04-13]. Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/>
- [5] LUKÁŠ, Luděk. *Bezpečnostní technologie, systémy a management I*. 1. vyd. Zlín: VerBuM, 2011, 316 s. ISBN 978-80-87500-05-7.
- [6] *Sekuritamagazin.cz* [online]. [cit. 2016-04-11]. Dostupné z: <http://www.sekuritamagazin.cz/technologie/chytrekamerynafotbalovechuliganyuzseneschovajivdavul404043402.html>.
- [7] Janečková, Eva. *Kamerové systémy v praxi : právní režim z pohledu ochrany osobních údajů a ochrany osobnosti*. Eva Janečková, Václav Bartík. Praha : Linde, 2011. 240 s. ;
- [8] KAMENÍK, Jiří a František BRABEC. *Komerční bezpečnost: soukromá bezpečnostní činnost detektivních kanceláří a bezpečnostních agentur*. Vyd. 1. Praha: ASPI, 2007, 338 s. ISBN 978-80-7357-309-6.
- [9] STEVENS, Alex, KESSLER, Isabel a STEINACK, Katrin. *Přehled osvědčených postupů při prevenci různých typů násilí v Evropské unii*. 1. vyd. Praha: Institut pro kriminologii a sociální prevenci, 2007. 139 s. Prameny. ISBN 978-80-7338
- [10] CARNIBELA, G. et. al. *Football violence and Hooliganism in Europe*. A report to the Amsterdam Group [online]. Oxford: The Social Issues Research Centre, 1996.
- [11] DUNNIG, E. *Fighting fans: football hooligans as a World Phenomenon*. Vyd. 1. Dublin UCD Press, 2002. 270 s. ISBN 978-1-900621-74-8
- [12] FROSDICK, S.; MARSH P. *Football hooliganism..* Portland : Willian pub-lishing, 2005. 215 s. ISBN 1-84392-129-4

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

Policie ČR - Policie České republiky

MV ČR – Ministerstvo vnitra České republiky

FA ČR - Fotbalová asociace České republiky

UEFA - Union of European Football Associations

SBS - Soukromá bezpečnostní služba

SPJ - Speciální pořádková jednotka

Atd. - A tak dále

ČR - Česká republika

Např. - Například

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obr. č. 1. Pyrotechnika na tribuně [FOTO: vlastní]	14
Obr. č. 2. Obr. č. 2. Novinový článek [ZDROJ: Mladá fronta DNES, 12.3.2016,].....	15
Obr. č.3. Tabule u vchodu – návštěvní řád. [Zdroj 1.FC SLOVÁCKO a.s.FOTO vlastní].....	29
Obr. č.4. Reproduktory ozvučení a kamery [FOTO: vlastní]	35
Obr. č. 5. Pracoviště hlasatele [FOTO: vlastní].....	36
Obr. č.6. Pracoviště obsluhy kamerového systému [FOTO: vlastní].....	37
Obr. č. 7. Vstupní prostor na stadion [FOTO: vlastní].....	38
Obr. č. 8. Nabídka kamer kamerového systému. [FOTO: vlastní].....	39
Obr. č. 9. Divák vhadzující petardu na hrací plochu [FOTO: vlastní].....	40
Obr.č. 10. Kamerové hnízdo eWatch. [ZDROJ: ww.securitymagazin.cz/technologie/chytre-kamery-na-fotbalove-chuligany-uz-se-neschovaji-v-davu-1404043402.html].....	40
Obr. č. 11. Vstupní retardér pro fanoušky hostujícího mužstva [FOTO: vlastní].....	42
Obr. č. 12. Okno řídicího střediska na stadionu [FOTO: vlastní].....	43
Obr. č. 13. Vstupní prostor pro fanoušky domácího mužstva. [FOTO: vlastní].....	43
Obr. č. 14. Pokladny hostujících fanoušků (přehledný návštěvní řád). [FOTO: vlastní].....	44
Obr. č.15. Osobní kamery[FOTO:vlastní].....	51

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha P 1: Rozhodnutí soudů

Příloha P 2: Bezpečnostní a organizační porada utkání

Příloha P 3: Návštěvní řád městského fotbalového stadionu Miroslava Valenty v Uherském Hradišti. *Návštěvní řád* [online]. Uherské Hradiště, 2005 [cit. 2016-04-22]. Dostupné z: <http://www.fcslovacko.cz/navstevni-rad/9.html>

Příloha P 4: Místní ujednání

Příloha P 5: Manuál pro fotbalové kluby. *Manuál pro fotbalové kluby* [online]. Praha, 2015 [cit. 2016-04-22]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/ministerstvo-vnitro-predstavilo-manual-pro-fotbalove-kluby.aspx>

7 PŘÍLOHY

7.1 PŘÍLOHA P 1: ROZHODNUTÍ SOUDU

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Okresní soud v Uherském Hradišti samosoudcem Mgr. [REDAKCE] v hlavním líčení, konaném dne 10. července 2014 v Uherském Hradišti, rozhodl a vyhlásil,

t a k t o :

Obžalovaný

Aleš [REDAKCE],

nar. 16. 5. 1994 v Brně, nezaměstnaný, bytem [REDAKCE],

j e v i n e n , ž e

dne 22. 3. 2014 v době od 17:42 do 17:48 hodin v Uherském Hradišti, Zlínský kraj, na Městském stadionu Miroslava Valenty, kde probíhalo fotbalové utkání mezi celky 1. FC Slovácko x Zbrojovka Brno, v hostujícím sektoru ozn. D4, přikládal do hořícího ohně na místě mezi 3-4 řadou v uvedeném sektoru, vlajky a podobné předměty s cílem většího rozhoření ohně, uhašení ohně následně bránil pomocí záchodového sedátka, které si v čase 17:42 hod. přinesl s sebou do sektoru D4 a které umisťoval proti proudu vody, kterým se oheň snažili uhasit přítomní hasiči, dále též v sektoru tahal a následně zvedl ze země jednu ze dvou dveří, které do sektoru v uvedené době přinesla skupina dosud neztotožněných osob - dveře byly předtím vysazeny na WC pro veřejnost uvnitř stadionu, a jednu z těchto dveří následně umístil podél sedaček vedle hořícího ohně, opět s cílem zabránění uhašení ohně vodou,

t e d y

dopustil se na místě veřejnosti přístupném výtržnosti tím, že svévolně, bezdůvodně ničil cizí majetek,

č í m ž s p á c h a l

přečin výtržnictví podle § 358 odst. 1 trestního zákoníku,

a odsuzuje se

podle § 358 odst. 1 tr. zákoníku k trestu odnětí svobody v trvání 8 (osmi) měsíců.

Podle § 81 odst. 1, § 82 odst. 1 tr. zákoníku se výkon tohoto trestu podmíněně odkládá na zkušební dobu v trvání 2 (dvou) let.

Podle § 76 odst. 1, odst. 3 tr. zákoníku se mu ukládá trest zákaz vstupu na sportovní akce sportovního klubu FC ZBROJOVKA BRNO, a.s., IČ: 253 32 457, na dobu 2 (dvou) let.

Poněvadž se obžalovaný i státní zástupce po vyhlášení rozsudku vzdali práva odvolání a prohlásili, že netrvají na vyhotovení odůvodnění a obžalovaný zároveň prohlásil, že si nepřeje, aby v jeho prospěch podaly odvolání jiné oprávněné osoby, byl v souladu s § 129 odst. 2 tr. řádu vyhotoven zjednodušený písemný rozsudek, který neobsahuje odůvodnění.

P o u ě n í : Proti tomuto rozsudku lze podat odvolání do osmi dnů ode dne doručení popisu jeho písemného vyhotovení ke Krajskému soudu v Brně, pobočka ve Zlíně prostřednictvím Okresního soudu v Uherském Hradišti. Rozsudek může odvoláním napadnout státní zástupce pro nesprávnost kteréhokoliv výroku, obžalovaný pro nesprávnost výroku, který se ho přímo týká, a poškozený, který uplatnil nárok na náhradu škody nebo nemajetkové újmy nebo na vydání bezdůvodného obohacení, pro nesprávnost výroku o náhradě škody nebo nemajetkové újmy v penězích nebo o vydání bezdůvodného obohacení. Osoba oprávněná napadat rozsudek pro nesprávnost některého jeho výroku může jej napadat také proto, že takový výrok učiněn nebyl, jakož i pro porušení ustanovení o řízení předcházejícím rozsudku, jestliže toto porušení mohlo způsobit, že výrok je nesprávný nebo že chybí. Odvolání musí být odůvodněno tak, aby bylo patrné, v kterých výrocích je rozsudek napadán a jaké vady jsou vytýkány rozsudku nebo řízení, které rozsudku předcházelo. Státní zástupce je povinen v odvolání uvést, zda je podává, byť i zčásti, ve prospěch nebo v neprospěch obžalovaného. Odvolání lze opřít o nové skutečnosti a důkazy. Odvolací soud odmítne odvolání, které nespĺňuje náležitosti obsahu odvolání. (§ 253 odst. 3 tr. řádu). Odsuzuje-li soud obžalovaného k nepodmíněnému trestu odnětí svobody a přiznává-li poškozenému alespoň zčásti nárok na náhradu škody nebo nemajetkové újmy v penězích nebo na vydání bezdůvodného obohacení, má poškozený možnost požádat o vyznění o konání veřejného zasedání o podmíněném propuštění z trestu odnětí svobody. Žádost poškozený podává soudu, který rozhodoval v prvním stupni.

Okresní soud v Uherském Hradišti
dne 10. července 2014

Mgr. [REDACTED], v.r.
samosoudce

Za správnost: [REDACTED]

U S N E S E N Í

Samosoudce Okresního soudu v Uherském Hradišti rozhodl v hlavním líčení konaném dne 25. ledna 2016 v trestní věci obžalovaného Lukáše [REDACTED], nar. 8.2.1982 v Ostravě, bez zaměstnání, trvale bytem Ostrava – Pustkovec, [REDACTED]

t a k t o :

Podle § 222 odst. 2 tr. řádu **se postupuje** Městskému úřadu v Uherském Hradišti věc obžalovaného Lukáše [REDACTED], nar. 08.02.1982, pro skutek spočívající v tom, že dne 17.10.2015 v 18.28 hodin v Uherském Hradišti, Zlínský kraj, na Městském fotbalovém stadionu Miroslava Valenty, při zápasu 1. fotbalové ligy mezi týmy 1. FC Slovácko - 1. FC Baník Ostrava, po předchozím požití přesně nezjištěného množství alkoholu překonal oplocení oddělující sektor hostů od hrací plochy a vběhl ve druhém poločase na hrací plochu, čímž došlo k přerušení utkání, kdy byl následně chycen pořadatelskou službou a odveden z hrací plochy,

a uvedeného jednání se dopustil přesto, že trestním příkazem Městského soudu v Brně ze dne 25.2.2009, sp. zn. 88T 21/2009, který nabyl právní moci dne 25.2.2009, byl uznán vinným z trestného činu výtržnictví podle § 202 odst. 1 trestního zákona číslo 140/1961 Sb., ve znění účinném do 31.12.2009, za což mu byl uložen trest obecně prospěšných prací ve výměře 400 hodin, čímž měl spáchat přečin výtržnictví podle § 358 odst. 1, odst. 2 písm. a) trestního zákoníku,

neboť nejde o trestný čin, avšak jde o skutek, který by mohl být jiným orgánem posouzen jako přešupek.

O d ů v o d n ě n í

Podle § 136 odst. 3 trestního řádu toto usnesení neobsahuje odůvodnění, neboť po jeho vyhlášení se státní zástupce vzdal práva stížnosti a prohlásil, že netrvá na písemném odůvodnění.

P o u ě n í : Proti tomuto usnesení může státní zástupce do tří dnů od jeho oznámení podat prostřednictvím Okresního soudu v Uherském Hradišti stížnost ke Krajskému soudu v Brně, pobočka ve Zlíně. Stížnost má odkladný účinek.

V Uherském Hradišti dne 25. ledna 2016

Mgr. [REDACTED], v.r.
samosoudce

Za správnost vyhotovení:

[REDACTED]

ČESKÁ REPUBLIKA

TRESTNÍ PŘÍKAZ

Samosoudce Okresního soudu v Uherském Hradišti, soudu pro mládež, vydává dne 28.6.2013 v Uherském Hradišti podle ustanovení § 314e odst. 1 trestního řádu následující trestní příkaz:

Mladistvý

nar. 14.1.1995 v Uherském Hradišti, bez zaměstnání, trvale bytem

je vinen,

že dne 17.11.2012 v době od 17:50 do 17:55 hodin v Ostravě na tribuně stadionu Bazaly fotbalového klubu FC Baník Ostrava po skončení fotbalového utkání 15. kola 1. Gambrinus ligy mezi kluby FC Baník Ostrava a 1.FC Slovácko jako fanoušek klubu 1. FC Slovácko přistoupil k oplocení ohraničující sektor s označením V2 – vlajkonoši hosté – a za přítomnosti dalších nejméně tří osob začal hanlivě a vulgárně urážet fanoušky klubu FC Baník Ostrava, kteří opouštěli hlavní tribunu stadionu Bazaly a procházeli pod tribunou sektoru hostů, a to opakovaným skandováním "polští židi" a jednou proneseným výrokem "ty ukurvená špíno cikánská", čímž hanobil Polský národ a Rómské etnikum, kdy při skandování hesla "polští židi", tento projev zvýrazňoval a doprovázel šikmým zdvihnutím pravé paže s nataženou rukou i dlaní, tedy tzv. "hitlerovským pozdravem" typickým pro neonacistické hnutí, které se veřejně hlásí k ideálům nacismu, a tohoto jednání se dopustil přesto, že rozsudkem Okresního soudu v Uherském Hradišti jako soudu pro mládež ze dne 28.3.2012, č.j. 2 Tm 3/2012 -118, který nabyl právní moci dne 26.4.2012, byl odsouzen mimo jiné pro provinění výtržnictví podle § 358 odst. 1 trestního zákoníku a bylo mu uloženo úhrnné trestní opatření čtyř měsíců se stanovením zkušební doby v trvání osmnácti měsíců,

tedy

jednak veřejně hanobil národ a etnickou skupinu,

7.2 PŘÍLOHA P 2: BEZPEČNOSTNÍ A ORGANIZAČNÍ PORADA UTKÁNÍ

**Bezpečnostní a organizační porada
utkání 21. kola Synot ligy
1 FC Slovácko a FC Zbrojovka Brno
12. března 2016 v 17.00 hodin
Městský fotbalový stadion Miroslava Valenty
Uherské Hradiště**

Odpovědní pracovníci pořadajícího klubu:

a) hlavní pořadatel

b) bezpečnostní pracovník klubu
bezpečnostní agentura B.D.SAFE, s.r.o.
pořadatelská služba – steward

Utkání 1 FC Slovácko vs FC Zbrojovka Brno stanoveno jako **RIZIKOVÉ** utkání.

Ulice Stonky bude volně průchozí, 4 hodiny před zahájením utkání bude uzavřena pro vozidla ulice Lechova, vjezd ke stadionu pouze na povolení.

Nástup bezpečnostní agentury a pořadatelské služby 3 hodiny před zahájením utkání.

Počty:

- bezpečnostní agentura **75 security.**

- pořadatelská služba **25 steward.**

vše zajišťuje , s.r.o.

Hlavní pořadatel zahájí výkon služby na stadionu 4 hodiny před zahájením utkání v průběhu utkání má stanoviště u východu z hlavní tribuny na hrací plochu. Bezpečnostní pracovník zahájí výkon služby na stadionu 3 hodiny před zahájením utkání, při utkání se převážně zdržuje na velině a je v neustále radiovém kontaktu s Policií ČR a hlavním pořadatelem.

Uzavírky příjezdových komunikací ke stadionu zajišťuje 2 hodiny před zahájením utkání tedy od 15.00 hodin :

Stanoviště :	TESCO	: steward 1FCS + MP UH
	Rostislavova (u hasičárny)	: steward 1FCS + MP UH
	U Stadionu	: steward 1FCS + MP UH
	28. října (pekárna)	: MP UH

V uvedené době dojde taktéž k uzavření ulice Stonky zábranami. Majitelé nemovitostí vyzoomění o uzavření ulice písemnou formou viz příloha.

Porada mezi Policií ČR (vedoucím opatření), hlavním pořadatelem, bezpečnostním pracovníkem, delegáty FAČR, rozhodčí je stanovena 75 minut před zahájením utkání a koná se v tiskovém středisku klubu. Účast všech jmenovaných nutná.

Odpovědná osoba – vedoucí opatření za Policii ČR: .....

nasazených policistů PČR :

Za městskou Policii počet nasazených policistů :

Dohled na kamerový systém ve velině : .....

Styl uvolnění sektoru hostů a vypuštění fanoušků ze stadionu dohodne velitel opatření Policie ČR a bezpečnostní pracovník 15 minut před ukončením utkání na velině.

Sektor hostujících fanoušků a jeho vyprázdnění:

- a) zůstává přehrazena ulice Stonky v křižovatce s ulicí Rostislavova, hostující fanoušci jsou vypouštěni ze sektoru do ulice Rostislavova nebo Stonky směr 28. října. Po vyprázdnění sektoru je ulice otevřena
- b) sektor hostů je uzavřen a fanoušci jsou upozorněni hlasatelem utkání, aby setrvali po dobu nezbytně nutnou v sektoru dle potřeby.
Oznámení fanouškům: „ **NA ZÁKLADĚ ROZHODNUTÍ POLICIE ČR, ŽÁDÁME FANOUŠKY HOSTÍ Z BEZPEČNOSTNÍ DŮVODŮ O SETRVÁNÍ V SEKTORU 15 MINUT PO SKONČENÍ UTKÁNÍ .“**
- c) dle rozhodnutí s přihlédnutím na aktuální situaci – dohoda PČR a bezpečnostní pracovník stadionu a velitel BA

Důležité organizační telefony:

Robert Bartoň	731 474296	- hlavní pořadatel
Robert Bartoň	602 487229	- bezpečnostní pracovník, bezpečnostní agentura
František Hlaváč	735 711609	- hlavní pokladní
Hasiči St. Město	608 743928	
Sanitky Čapek	572 551353	

FC ZBROJOVKA BRNO, a.s.
Srbská 47a, 612 00 Brno
tel.: +420 541 233 582-5, fax.: +420 541 233 581
e-mail: klub@fczbrno.cz, www.fczbrno.cz

INFORMACE K ZÁPASU

21. kolo Synot liga 12. 3. 2016 17:00 hodin 1. FC SLOVÁCKO - FC ZBROJOVKA BRNO

1) Očekávaný počet hostujících fanoušků

Podle dnešních informací se očekává účast min. 500 fanoušků, kteří pojedou vlastními auty a vlakem (viz níže uvedené webové stránky). Klub se na organizaci účasti fanoušků na zápase žádným způsobem nepodílí. Informace můžete aktuálně sledovat na stránkách fanklubu FC Zbrojovka Brno - „Zbrojováci“ (www.zbrojovaci.cz).

2) Žádost o povolení chorea

Fanoušci plánují následující choreo: do sektoru si chtějí vzít a rozvinout plachtu 13 x 13 metrů, transparent na plot 2 x 22 metrů, buben, megafon a vlajky na mávání na tyčce.

3) Vlastní pořadatelská služba

Vlastní pořadatelskou službu nevysíláme.

4) Distribuce vstupenek do sektoru hostů

Die Vašich organizačních pokynů.

5) Kontaktní osoby:

za klub: Martin Lísal, tiskový mluvčí, tel.: 604 989 503
za fanklub: Jaroslav Hajn, tel.: 775 697 219

V Brně dne 7. 3. 2016

ing. Jaroslav Černý
ved. tech. úseku

IČ: 253 32 457, DIČ: CZ 253 32 457, UniCredit Bank a.s., číslo účtu: 420 140 018/2700, IČ Klubu: 6220291
Společnost byla zapsána v Obchodním rejstříku u Krajského soudu v Brně, oddíl B, vložka 2218 dne 27.3.1997

7.3 PŘÍLOHA P 3: NÁVŠTĚVNÍ ŘÁD MĚSTSKÉHO FOTBALOVÉHO STADIONU MIROSLAVA VALENTY V UHERSKÉM HRADIŠTI

Návštěvní řád

Městský fotbalový stadion Miroslava Valenty v Uherském Hradišti

Návštěvní řád Městského fotbalového stadionu Miroslava Valenty v Uherském Hradišti

§ 1 Obecná ustanovení

1. Tento Návštěvní řád Městského fotbalového stadionu (dále jen „Návštěvní řád“) vydává formou směrnice 1.FC SLOVÁCKO, a.s., se sídlem Městský fotbalový stadion, Stonky 635, 686 01 Uherské Hradiště. Návštěvní řád určuje základní závazná pravidla chování všech návštěvníků Městského fotbalového stadionu (dále též jen „Stadion“) vstupujících do areálu Stadionu a používající zařízení Stadionu.

2. 1.FC SLOVÁCKO, a.s. (dále též „Nájemce“) užívá Městský fotbalový stadion na základě nájemní smlouvy, uzavřené s jeho vlastníkem, kterým je město Uherské Hradiště. Na základě zákona č. 115/2001 Sb., o podpoře sportu, v platném znění, a dodatku k výše uvedené nájemní smlouvě pak 1.FC SLOVÁCKO, a.s. vydává tento Návštěvní řád.

3. Účelem Návštěvního řádu je zejména zajištění ochrany bezpečnosti zdraví a majetku na Stadionu a rovněž zabezpečení pokud možno ideálních podmínek průběhu všech akcí, které se budou na Stadionu uskutečňovat. Cílem Návštěvního řádu je též zajištění příjemné sportovní a společenské atmosféry na Stadionu. Každý svým vstupem na jakoukoliv akci pořádanou v areálu Stadionu vyjadřuje svůj bezvýhradný souhlas být vázán podmínkami a obsahem tohoto Návštěvního řádu.

§ 2 Městský fotbalový stadion

1. Městský fotbalový stadion slouží veřejnosti přednostně ke sledování fotbalových utkání a o způsobu jeho využití a použití rozhoduje společnost 1.FC SLOVÁCKO, a.s.
2. Veřejnost může do areálu Městského fotbalového stadionu vstupovat pouze se souhlasem Nájemce, výhradně v čase stanoveném tímto Návštěvním řádem nebo ve výjimečných případech jiným rozhodnutím Nájemce, a to pouze v souladu s podmínkami stanovenými tímto Návštěvním řádem.
3. Tento Návštěvní řád je závazný taktéž pro všechny osoby, které budou Městský fotbalový stadion využívat pro své vlastní akce na základě zvláštní smlouvy uzavřené pro konkrétní účel se společností 1.FC SLOVÁCKO, a.s., jakožto i pro hosty těchto osob nebo návštěvníky akcí těmito osobami pořádaných.
4. Kromě Nájemce je subjektem oprávněným k doзору nad dodržováním a respektováním tohoto Návštěvního řádu též pořadatelská nebo bezpečnostní služba, případně v rámci své zákonné pravomoci též Policie ČR.

§ 3 Pobyt v areálu Městského fotbalového stadionu

1. V areálu Městského fotbalového stadionu mohou pobývat pouze osoby, které s sebou mají platnou vstupenku nebo jiný opravňující průkaz, či osoby, které své oprávnění k pobytu v areálu Stadionu mohou prokázat jiným způsobem. Každá osoba uvnitř areálu Městského fotbalového stadionu má povinnost na žádost pořadatelské nebo bezpečnostní služby, jakož i policie prokázat své oprávnění k pobytu platnou vstupenkou nebo opravňujícím průkazem. Každý, kdo nebude schopen prokázat své oprávnění k pobytu, bude z areálu Městského fotbalového stadionu vyveden. Při opuštění areálu Stadionu ztrácí vstupenka svou platnost; což platí i pro držitele permanentní vstupenky ohledně oprávnění vstupu na konkrétní hrací den.
2. Městský fotbalový stadion je zpřístupněn pro veřejnost vždy nejméně jednu hodinu před zahájením akce do uplynutí jedné hodiny následující po ukončení akce, není-li z organizačních důvodů stanoveno Nájemcem jinak.
3. Návštěvníci jsou povinni obsadit pouze místo uvedené na vstupence pro danou akci. Fanoušci a příznivci hostujícího týmu jsou povinni zdržovat se pouze v sektoru určeném Nájemcem pro příznivce hostujícího týmu a jsou povinni respektovat organizační pokyny pořadatelské nebo bezpečnostní služby, případně příslušníků Policie ČR.
4. Z bezpečnostních důvodů a k odvrácení nebezpečí jsou návštěvníci povinni na pokyn

pořadatelské a bezpečnostní služby jakož i policie zaujmout jiná místa než mají uvedená na své vstupence, a to případně i v jiném sektoru. Totéž platí i pro návštěvníky, kteří přijdou po zahájení dané akce.

5. Osoby, které jsou zjevně pod vlivem alkoholu nebo jiných návykových látek, stejně tak jako osoby, které ohrožují bezpečnost osob a majetku nacházejících se v areálu Stadionu, ztrácejí oprávnění k pobytu a mohou být pořadatelskou nebo bezpečnostní službou, případně též příslušníky Policie ČR kdykoliv vyvedeni z tohoto areálu.

§ 4 Vstupní kontrola

1. Každý návštěvník je při vstupu do areálu Městského fotbalového stadionu povinen bez vyžádání ukázat a na požádání vydat ke kontrole pořadatelské nebo bezpečnostní službě svou vstupenku nebo jiný průkaz opravňující návštěvníka k pobytu v areálu Stadionu.

2. Pořadatelská nebo bezpečnostní služba jakož i policie jsou oprávněni prohlédnout - a to i za použití technických prostředků - osoby, které z důvodu podezření předchozí konzumace alkoholu nebo jiných návykových látek, nebo z důvodu vnášení zbraní, nebo jiných nebezpečných předmětů či věcí nebo látek způsobujících nebezpečí vzniku ohně, mohou představovat bezpečnostní riziko pro danou akci. Prohlídka se vztahuje i na vnášená zavazadla a dle potřeby zahrnuje též kontrolu jednotlivých vnášených předmětů.

3. Do areálu Městského fotbalového stadionu je zakázáno vnášet předměty, kterými by mohla být jakkoliv ohrožena bezpečnost a odpovídající zázemí osob a majetku pobývajících v areálu Stadionu. O zákazu vnášet takové předměty do areálu Stadionu je z pověření Nájemce oprávněna rozhodovat pořadatelská nebo bezpečnostní služba, případně v jednotlivých a výjimečných případech Nájemce.

4. Osobám, které nemohou prokázat své oprávnění k návštěvě, resp. vstupu do areálu Městského fotbalového stadionu, nebo osobám, které představují bezpečnostní riziko ve smyslu tohoto Návštěvního řádu, nebude umožněn vstup do areálu Stadionu. Totéž platí i pro osoby, kterým byl v České republice zakázán vstup na pořádanou akci z důvodu jejich závadného chování na obdobných akcích. Odmítnuté osoby nemají nárok na vrácení vstupného.

5. Pořadatel má právo požadovat po návštěvníkovi, aby se při vstupu na stadion legitimoval, přičemž návštěvník svým vstupem uděluje Nájemci souhlas, aby údaje takto zjištěné poznatky systematicky využíval v případech porušení Návštěvního řádu.

§ 5 Chování v areálu Městského fotbalového stadionu

1. Každý návštěvník Městského fotbalového stadionu je povinen chovat se v areálu Stadionu tak, aby neohrožoval bezpečnost jiných osob a jejich majetku stejně tak jako zařízení Městského fotbalového stadionu a dále svým chováním neomezoval či neobtěžoval jiné osoby nad míru odpovídající z okolností vyplývajících z průběhu akce, která v areálu Stadionu právě probíhá.
2. Návštěvníci jsou povinni dodržovat nařízení a pokyny pořádkové nebo bezpečnostní služby jakož i policie, hasičů, záchranné služby a hlasatele.
3. Návštěvníci Městského fotbalového stadionu jsou povinni při svém pobytu na Stadionu respektovat obecně závazná pravidla slušného chování a dobrých mravů, tj. především slušnost a ohleduplnost, a jsou povinni zdržet jakýchkoli projevů mezilidské, rasové, náboženské nebo politické nesnášenlivosti. V případě porušení nebo nerespektování tohoto ustanovení, může být návštěvník zjevně se dopouštějící výše uvedeného zakázaného jednání, z areálu Stadionu bez předchozího napomenutí okamžitě vyveden.
4. Všechny vchody a východy stejně jako únikové cesty je povinnost udržovat volné.

§ 6 Zákazy

1. Návštěvníkům Stadionu je zakázáno vnášet do areálu Městského fotbalového stadionu zejména následující předměty nebo jiné předměty obdobné povahy či účelu :
  - a) rasistický, hanlivý, vulgární nebo dobrým mravům odporující propagandistický materiál,
  - b) zbraně jakéhokoli druhu,
  - c) spreje, leptavé, hořlavé a barvicí látky nebo jiné nádoby s látkami negativně ovlivňujícími zdraví,
  - d) láhve, poháry/kalichy, džbány, plechovky/konzervy nebo jiné obdobné předměty, z lámavého, tříštivého nebo výjimečně tvrdého materiálu,
  - e) neskládané předměty jako žebříky, stoličky, židle či krabice,
  - f) ohňostroje/rachejtle, světlice, dýmovnice a ostatní pyrotechnické předměty včetně odpovídajících odpalovacích zařízení,
  - g) tyče pro vlajky či transparenty,
  - h) mechanicky poháněné nástroje způsobující hluk,
  - i) alkoholické nápoje či omamné látky jakéhokoli druhu,

j)zvířata

k)laserová ukazovátka,

l)kufry, velké tašky, batohy,

m)fotoaparáty, videokamery a ostatní přístroje pro účely profesionálního zaznamenání zvuku či obrazu, s výjimkou situací, kdy k tomu Nájemce udělí výslovný souhlas.

2. Dále je návštěvníkům zakázáno:

a)vyslovovat, rozlišovat či veřejně projevovat rasistické, hanlivé, vulgární nebo dobrým mravům odporující slogany či zobrazení,

b)přelézat pro obecné užívání nepředpokládané stavby a zařízení, zejména, ploty, zdi, ohrazení hrací plochy, zábrany, osvětlovací zařízení, stojany pro kamery, stromy, sloupy jakéhokoli druhu a střechy, jakož i vystupovat či lézt na výše uvedené,

c)vstupovat do oblastí, které nejsou pro návštěvníky určeny (např. hrací plocha, vnitřní prostory, místnosti funkcionářů),

d)házet předměty či tekutiny jakéhokoli druhu na hrací plochu či do prostor pro návštěvníky,

e)zakládat oheň či odpalovat pyrotechniku, ,

f)ničit zařízení a vybavení Stadionu,

g) bez povolení prodávat vstupenky a jakékoliv zboží využívající značku 1.FC SLOVÁCKO, a.s. nebo Městského fotbalového stadionu,

h)popisovat, polepovat nebo pomalovávat stavby, vybavení nebo cesty,

i)konat svoji tělesnou potřebu mimo toalety nebo znečišťovat areál Stadionu jiným způsobem, zejména odhazováním odpadků,

j)jezdit po cestách a plochách bez speciálního povolení,

k)jakýmkoliv způsobem prostřednictvím moderních technologií pořizovat zvukové či obrazové záznamy jak v z areálu Městského fotbalového stadionu, tak z průběhu akce,

l)překrývat transparenty nebo reklamní panely umístěné v areálu Stadionu vlajkami či jiným způsobem.

3. Nájemce Městského fotbalového stadionu. je oprávněn požadovat po každém, kdo poruší výše uvedené zákazy a omezení náhradu škody, která byla v důsledku zakázaného jednání způsobena, vydání věci, kterou byla vzniklá škoda způsobena nebo závadný stav vyvolán, a dále též úhradu pokuty v minimální výši 1.000 Kč, v maximální výši 50.000 Kč, dle závažnosti následků porušení stanovených povinností a v této souvislosti způsobených škodných následků. Nájemce Městského fotbalového stadionu je rovněž oprávněn

každému, kdo poruší ustanovení tohoto Návštěvního řádu, zakázat na dobu určitou nebo dle závažnosti provinění též na dobu neurčitou vstup do areálu Městského fotbalového stadionu.

§ 7 Prodej a reklama

Podnikatelská činnost, rozdávání nebo prodávání novin, časopisů, tiskovin, reklamních prospektů jakož i skladování předmětů v areálu Městského fotbalového stadionu je povoleno jen s výslovným písemným souhlasem 1.FC SLOVÁCKO, a.s..

§ 8 Práva pořadatele / Dohled

Právo k výkonu funkce pořadatele má zplnomocněný zástupce 1.FC SLOVÁCKO, a.s. a při akcích také pořadatelská a bezpečnostní služba jakož i policie.

§ 9 Odpovědnost za škody

1. Vstup a užívání Městského fotbalového stadionu uskutečňuje každý návštěvník na vlastní nebezpečí. 1.FC SLOVÁCKO, a.s. odpovídá za škodu na zdraví či majetku návštěvníků, jen pokud by tato byla způsobena úmyslným nebo hrubě nedbalým chováním jeho zaměstnanců nebo osob v obdobném poměru závislé činnosti.

2. Úrazy a škody vzniklé v areálu Stadionu musí být neprodleně nahlášeny 1.FC SLOVÁCKO, a.s.

§ 10 Následky porušení Návštěvního řádu

1. Osoby, které poruší ustanovení Návštěvního řádu, mohou být bez náhrady vyvedeny z areálu Městského fotbalového stadionu a postihnuty zákazem vstupu do areálu Stadionu. Totéž platí pro osoby, které jsou zjevně pod vlivem alkoholu nebo jiných návykových látek. Vznikne-li podezření ze spáchání trestného činu, přestupku či jiného deliktu, může být učiněno příslušné oznámení.

2. Provedení opatření podle odstavce 1. vylučuje nároky dotčených osob (např. na vrácení vstupného) proti 1.FC SLOVÁCKO, a.s. nebo pořadateli dané akce.

3. Práva pořadatele zůstávají nedotčena.

§ 11 Účinnost

Tento Návštěvní řád je účinný od 01.03.2009 .

Bc. Vladimír Krejčí místopředseda představenstva 1.FC SLOVÁCKO, a.s.

Uherské Hradiště, 26. 7. 2005 1.FC SLOVÁCKO a.s.

7.4 PŘÍLOHA P 4: MÍSTNÍ UJEDNÁNÍ

MÍSTNÍ UJEDNÁNÍ

ze dne 30.8. 2014

1. FC Slovácko	1. FK Příbram
.....	.....
domácí fotbalový klub	hostující fotbalový klub

S ohledem na dohodu uzavřenou mezi Fotbalovou asociací České republiky (dále jen „FAČR“) a Policií České republiky (dále jen „Policie ČR“) a k vymezení některých zásad a forem činnosti a spolupráce při konání fotbalových utkání a z důvodu konání fotbalového utkání mezi celky:

1. 1. FC Slovácko
- a
2. 1. FK Příbram

konaného dne 30.8.2014 na fotbalovém stadionu v Uherském Hradišti , které bylo vyhodnoceno jako rizikové, je uzavíráno zúčastněnými stranami toto místní ujednání.

1. INFORMACE O FANOUŠCÍCH

1.1. Předpokládané počty fanoušků

1.2. Domácí : 5000

- z toho dle kategorií

Rizikových : 50

Odůvodnění: Výtržnosti při pořádání předchozích fotbalových utkáních na městském fotbalovém stadionu Miroslava Valenty v Uherském Hradišti a okolí.

Nerizikových: 4950

1.2.1. Způsob dopravy fanoušků: vlastní

1.2.1.

a) Organizovaná doprava

- vlak (číslo spoje – časový rozpis) .....

- autobusy (RZ, časový rozpis, kontakt na řidiče) .....

.....

1.2.1.

b) Individuální doprava **ano**

1.2.2. Informace a poznatky o možných bezpečnostních rizicích (včetně neověřených)

- provokace ze strany fanoušků směrem k pořadatelské službě ANO / NE
- pokusy o vzájemný střet mezi fanoušky v bezprostředním okolí stadionu a na stadionu ANO / NE
- pokusy o pronesení a následné použití pyrotechniky na stadionu ANO / NE
- možné rasistické či jiné nevhodné projevy ANO / NE
specifikace .....
- snahy o vběhnutí na hrací plochu ANO / NE
specifikace .....
- připravené aktivity fanoušků (chorea apod.) .....

1.3. Hostující 20-30

- z toho dle kategorií

Rizikových : 0

Odůvodnění: Výtržnosti na předchozích utkání na městském fotbalovém stadionu Miroslava Valenty v Uherském Hradišti – používání pyrotechniky

Nerizikových: 20-30

1.3.1. Způsob dopravy fanoušků: **různý**

1.3.1.

a) Organizovaná doprava

- vlak (číslo spoje – časový rozpis, kategorie fanoušků **nezjištěno**)
- autobusy (RZ, časový rozpis, kontakt na řidiče) **nezjištěno**

1.3.1.

b) Individuální doprava : **osobní motorová vozidla**

1.3.2. Informace a poznatky o možných bezpečnostních rizicích (včetně neověřených)

- provokace ze strany fanoušků směrem k pořadatelské službě ANO / NE
- pokusy o vzájemný střet mezi fanoušky v bezprostředním okolí stadionu a na stadionu ANO / NE
- pokusy o pronesení a následné použití pyrotechniky na stadionu ANO / NE
- možné rasistické či jiné nevhodné projevy ANO / NE
specifikace .....
- snahy o vběhnutí na hrací plochu ANO / NE
specifikace .....
- připravené aktivity fanoušků (chorea apod.) .....

2. POŘADATEL Hlavní pořadatel/mobilní telefon/e-mail :

celkový počet nasazených členů pořadatelské služby / z toho security 70 / 35...

označení členů pořadatelské služby reflexní vesta s identifikačním číslem

ANO / NE

bezpečnostní pracovník klubu odpovědný za činnost pořadatelů : **724474474**

místa nasazení pořadatelů (označení sektoru / počet pořadatelů) VIZ plán ANO / NE

místo a čas instruktáže členů pořadatelské služby .....

instruktáže se za Policii ČR zúčastní: .....

úkoly uložené pořadatelské službě k zajištění bezpečnosti osob a majetku s ohledem na zjištěné informace o možných bezpečnostních rizicích:

.....
.....

Obecné úkoly:

- provést řádné prohlídky u vstupů na stadion, nulová tolerance k pokusu o vnesení pyrotechniky či předmětů, které by mohly být použity ke zdůraznění útoku (zbraň) databáze
- nepustit na stadion fanoušky, kteří se dopustili jednání, na základě kterého byly zaneseny do databáze klubové nebo databáze asociace nežádoucích

fanoušků a průběžně doplňovat databázi nežádoucích fanoušků k zamezení jejich přístupu na stadion

- při zajišťování bezpečnosti při budoucích utkání okamžitě reagovat na chování, které by mohlo vést k narušení pořádku a eliminovat případný nárůst problému
- zajistit dokumentaci všech zákroků pořadatelské služby a to i mimo tribuny na nevhodné jednání reagovat místním rozhlasovým zařízením
- žádost o případný zákrok policie podat prostřednictvím bezpečnostního manažera a před tímto zákrokem zajistit:
  - přerušeni nebo ukončení utkání
  - vyklizení hrací plochy
  - vyhlášení informace prostřednictvím rozhlasového zařízení o nadcházejícím zákroku policie s uvedením sektoru, ve kterém bude zákrok proveden

3. DALŠÍ SLUŽBY

Vedení stadionu přítomné na utkání (jméno, spojení) : ,

tel. 725762749

Předprodej vstupenek (jméno, spojení) :

Přítomní zástupci hasičského záchranného sboru (jméno, spojení) : ,

tel. 608743928

Přítomní zástupci zdravotní služby (jméno, spojení) : **Zdravotní doprava**

tel. 572551353

4. OBECNÍ (MĚSTSKÁ) POLICIE

Celkový počet nasazených strážníků obecní (městské) policie ..... 4 .....

pozice: ..... *dk PR* .....

5. POLICIE ČR

Celkový počet nasazených policistů : 16

Pozice: viz plán stanovišť dle **KRPZ-94435/ČJ-2014-151116**

Úkoly uložené nasazeným policistům s ohledem na zjištěné informace o možných

bezpečnostních rizicích:

- speciální úkoly: .....
- případný zákrok provést v souladu s principy nastavené spolupráce mezi Krajským ředitelstvím policie a fotbalovými kluby
- zjištěné informace v průběhu utkání, které by mohly mít vliv na činnost pořadatelské služby při zajišťování bezpečnosti, předávat v souladu se zákonem, cestou štábu bezpečnostního opatření bezpečnostnímu managerovi klubu

6. SPECIFIKACE SPOLUPRÁCE POLICIE ČR A POŘADATELE

Z důvodů zjištěných skutečností a vyhodnocení rizik byla vzájemná spolupráce za účelem zajištění bezpečnosti osob a majetku specifikována níže popsaným způsobem:

Klub poskytli za účelem zkrácení doby od případného požadavku k zákroku do jeho provedení prostor na stadionu k umístění pořádkových sil - ne (v případě potřeby pouze ochoz)

Policie ČR poskytne podporu pořadatelské službě v následujících oblastech

- asistence u vstupů	ANO / NE
- asistence při zdržení fanoušků hostí na stadionu po ukončení utkání	ANO / NE
- další případné opatření:	ANO / NE
-	
-	

Klub se zavazuje, že zajistí po vzájemné dohodě s Policií ČR medializaci společně přijatých opatření prostřednictvím internetových stránek klubu.

V případě mimořádné události bude zpracováno společné prohlášení, které bude oběma stranami respektováno. Do doby zpracování prohlášení nebude žádná ze stran podávat k věci informace. Výstupy týkající se činnosti státního zástupce budou konzultovány s tiskovým oddělením MSZ.

7. Ostatní ujednání

Plánovaný posun začátku fotbalového utkání o ..... minut, z důvodu .....

ANO / NE

Vyjádření Policie ČR: .....

.....

Velitel policejního opatření (jméno, spojení) 603 379 356

V 20.11.2019 dne 30.8.2019 .....

			
_____	_____	_____	_____
fotbalový klub	delegát FAČR/UEFA	Policie ČR	obec

Doplnění – poznámky:

Hodnocení stadionu před konáním utkání

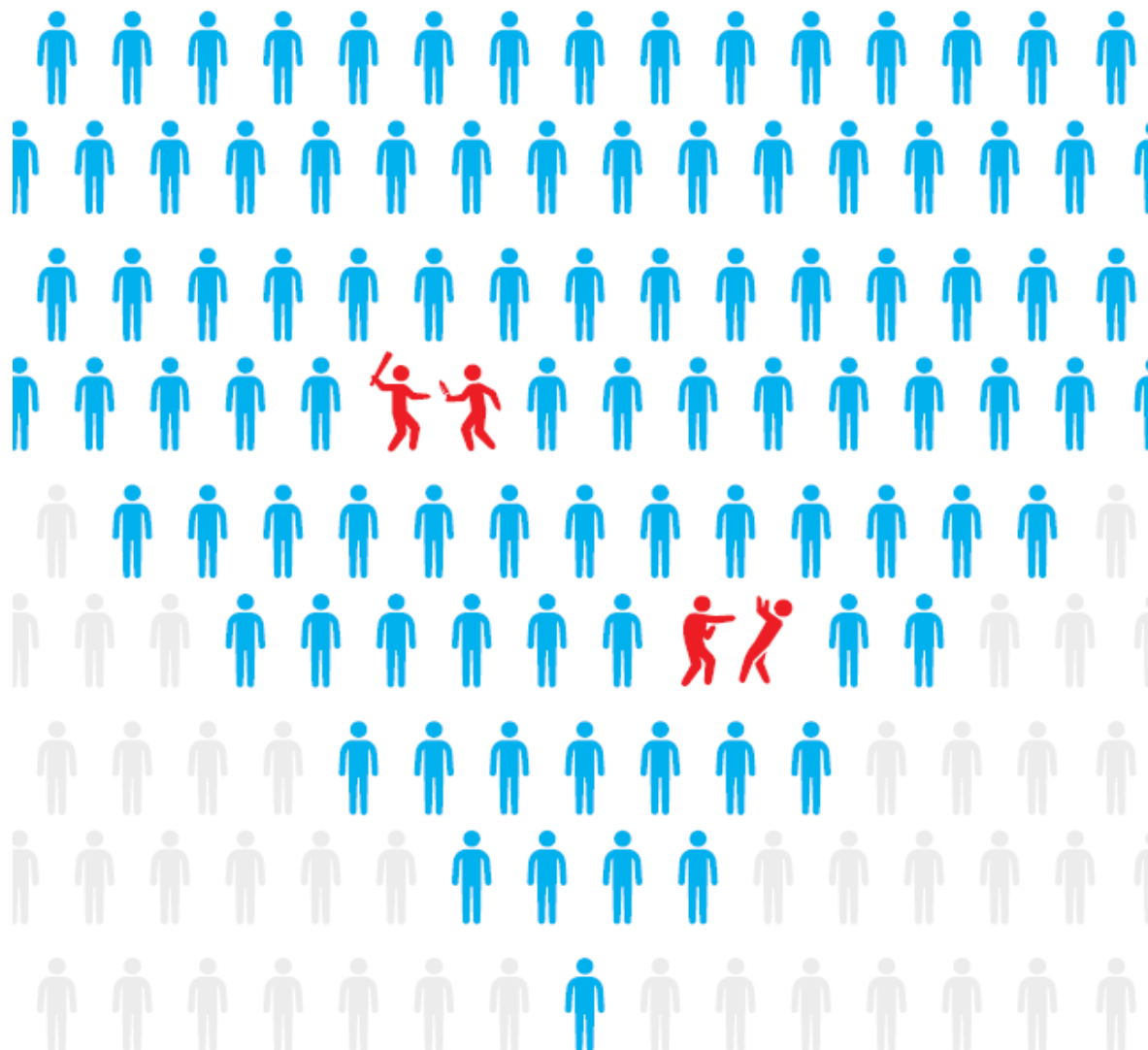
řídící místnost	ano	ne
výhled z řídící místnosti na všechny divácké sektory	ano	ne
místnost vybavena monitory pro záznam a vyhodnocování kamerového systému s výstupem zpracovaného materiálu	ano	ne
místnost vybavena místním rozhlasovým zařízením k oslovení diváků	ano	ne
účinné oddělení fanoušků na stadionu	ano	ne
kamerový systém	ano	ne
kamerový systém umožňuje záznam všech incidentů a určení původců	ano	ne
vyhovující ovládání kamerového systému z řídící místnosti	ano	ne
vybavená lékařská stanice první pomoci na stadionu	ano	ne
oprava nebo odstranění uvolněných a poškozených částí (ke dni podpisu)	ano	ne
zabezpečení obvodových stran stadionu	ano	ne
viditelné umístění návštěvního řádu při vstupech	ano	ne
vyčleněné prostory pro orgány činné v trestním řízení	ano	ne
vyčleněné prostory pro osoby omezené na svobodě	ano	ne
vymezení parkovacího místa pro zasahující jednotky	ano	ne
sociální zázemí pro policejní jednotky	ano	ne
byl bezpečnostní manažer poučen o činnosti pořadatele před zákrokem	ano	ne
v případě nedostatků byl bezpečnostní manažer upozorněn na nutnost jejich odstranění a na možnost rozhodnutí o uzavření stadionu	ano	ne

.....
Bezpečnostní manažer klubu

.....
Zástupce FA ČR

.....
Policie ČR - velitel opatření

7.5 PŘÍLOHA P 5: MANUÁL PRO FOTBALOVÉ KLUBY

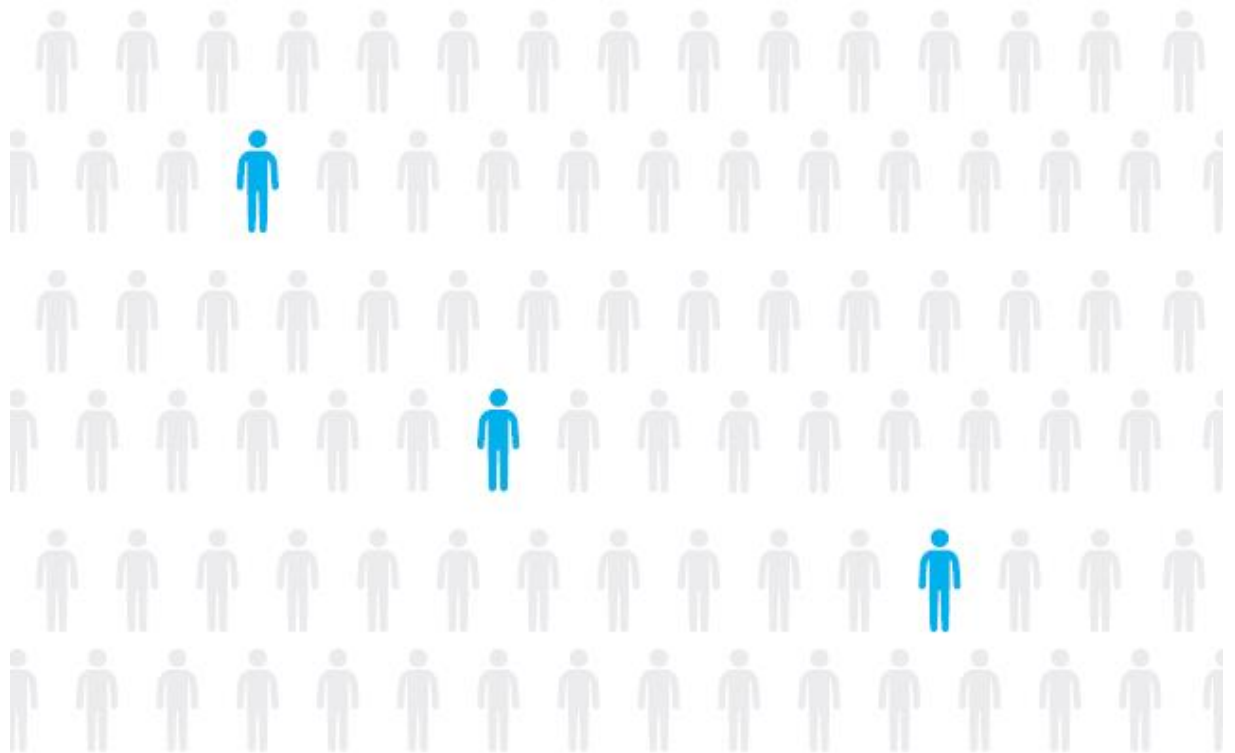

MANUÁL PRO FOTBALOVÉ KLUBY

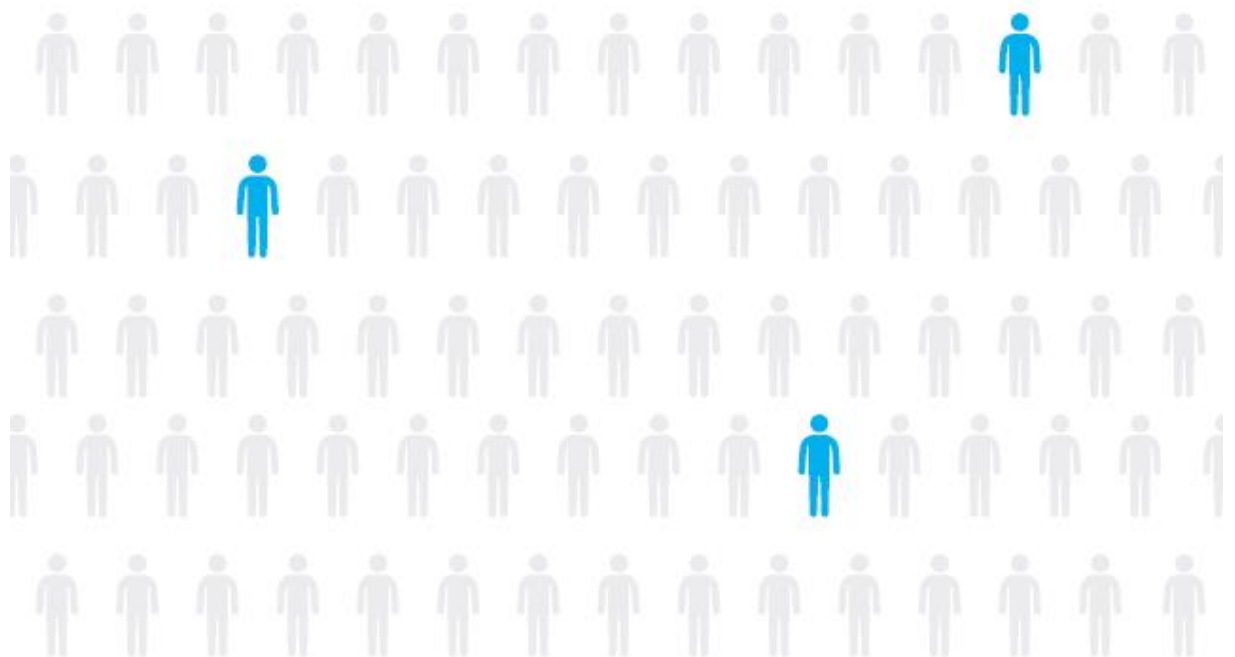
PRÁVNÍ ASPEKTY BEZPEČNOSTI NA STADIONECH
V SOUVISLOSTI S ŘEŠENÍM DIVÁCKÉHO NÁSILÍ

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

Cílem Manuálu je reagovat na vývoj v oblasti **diváckého násilí** a zejména na základě poznatků jednotlivých fotbalových klubů **poskytnout ucelený výklad** právního rámce zajištění bezpečnosti na fotbalových stadionech a s tím spjatých nejasností. V tomto směru Manuál **doplňuje a rozvádí** obdobný materiál vypracovaný Ministerstvem vnitra v roce 2008.

I. Obecně k právní úpravě:

Zákon č. 115/2001 Sb., o podpoře sportu je základní a dosud jedinou právní normou, která obecně formuluje povinnosti při pořádání sportovních podniků a stanoví sankce za jejich nedodržení. Základní povinností vlastníka stadionu nebo provozovatele sportovního podniku je přijmout potřebná opatření k zajištění pořádku v průběhu sportovního podniku a vydat a zveřejnit návštěvní řád, ve kterém stanoví pravidla pro vstup a chování návštěvníků ve sportovním zařízení a dále práva a povinnosti osob bezprostředně vykonávajících pořadatelskou službu ve sportovním zařízení. Další povinností je dát podnět k přerušení nebo ukončení probíhajícího sportovního podniku a bez zbytečného odkladu požádat o spolupráci Policii České republiky, pokud je bezpečnost osob nebo majetku ve sportovním zařízení ohrožena a přes veškerá opatření nedojde k obnovení pokojného stavu.

Z hlediska sankcí jsou nejvýraznější pravomoc Ministerstva vnitra rozhodnout o tom, že konkrétní sportovní podnik se v případě nesplnění či porušení zákonných povinností pro pořádání sportovních podniků uskuteční bez účasti návštěvníků, a to až po dobu 1 roku a oprávnění Policie ČR na úhradu nákladů vynaložených na obnovu veřejného pořádku, pokud bylo prokázáno, že se neúčastnilo vše potřebné k eliminaci protiprávního stavu.

Zákon vychází v ustanoveních o plnění povinností z principu proporcionality. Rozhodujícím kritériem pro postup dle zákona je vyhodnocení míry (závažnosti) dosavadního či očekávaného ohrožení bezpečnosti osob a majetku v konkrétním sportovním zařízení. Na vyhodnocení rizikovitosti a určení nutných opatření se spolupodílí Policie ČR a subjekty zainteresované na pořádání konkrétního sportovního podniku (fotbalový klub, provozovatel, vlastník, obec...).

Spolupráci na naplnění zákona o podpoře sportu dále pro fotbalové prostředí precizuje **Dohoda mezi Policií ČR a FA ČR spolupráci k zajišťování bezpečnosti a pořádku při fotbalových zápasech** („Dohoda“). Dohoda mimo jiné zavazuje FA ČR k tomu, že bude právně vynutitelnými formami požadovat po fotbalových klubech splnění základních bezpečnostně-technických požadavků jednotlivých stadionů. Dále také prohlubuje spolupráci mezi fotbalovými kluby a policií tím, že stanovuje nutnost **uzavírat místní ujednání** o spolupráci na zajištění bezpečnosti a veřejného pořádku (v případě rizikových utkání vždy a písemně) a též je pravidelně vyhodnocovat. V odůvodněných případech lze také v místním ujednání dohodnout možnost přítomnosti policie na stadionu.

Místní ujednání a jeho vyhodnocení je také důležitým prvkem v případech, kdy dojde na stadionu k nějakému excesu. Právě v místním ujednání dohodnutá opatření a způsoby spolupráce mezi klubem a policií, tedy jejich naplnění či nenaplnění, bývá důležitým vodítkem pro rozhodnutí, zda klub porušil či neporušil své zákonné povinnosti dle zákona o podpoře sportu.

II. Právní vztah fotbalového klubu a návštěvníka sportovní akce

Právní vztah mezi fotbalovým klubem a návštěvníkem konkrétní sportovní akce („návštěvník“) se řídí principy soukromého práva a vychází ze smluvního vztahu návštěvníka a fotbalového klubu. Oprávnění klubu stanovovat závazná a vynutitelná pravidla vstupu a podmínky setrvání v jím určených prostorách vychází z vlastnického (či obdobného) práva k danému prostoru a z **konceptu pána domu**. Tento koncept se opírá o tezi, že právě vlastník (nebo jím oprávněná osoba) je oprávněn rozhodovat o tom, jak bude s danou věcí (prostorem) nakládáno, a proto v případě zajištění přístupu ostatním osobám k dané věci či prostoru je primárně na vlastníka (nebo jím oprávněné osobě) určit, jaká budou v daném prostoru platit pravidla a jaké budou sankce za jejich porušení. Určité veřejnoprávní omezení v této vůli vlastníka samozřejmě existuje, je dáno například tím, že tato pravidla nesmí mít diskriminační povahu.

S ohledem na to, že návštěvník se jako smluvní strana nemá možnost k podmínkám smluvního vztahu blíže vyjádřit, platí zde tedy princip „*take it or leave*“, může být na smluvní vztah nahlíženo jako na vztah uzavíraný tzv. adhezním způsobem, na který platí pravidla ochrany slabší

strany, tedy návštěvníka, dle § 1798 - § 1781 občanského zákoníku. Obecně tak platí, že podmínky takové smlouvy musí být jasně uvedené, srozumitelné, čitelné bez větších obtíží a také nejmí být nápadně nevýhodné pro jednu ze stran (např. odchylovat se od běžného standardu smluv daného typu).

Je pak zcela na svobodné vůli návštěvníka, zda bude nastavené podmínky takového soukromoprávního smluvního vztahu akceptovat. V praxi pak může být tento smluvní vztah realizován ze strany fotbalového klubu stanovením podmínek pro vstup na stadion, vymezením jednání, které není na stadionu tolerováno a také vymezením sankcí, které návštěvníkovi hrozí v případě porušení uvedených pravidel.

Z předchozího odstavce vyplývá, že souhrn veškerých pravidel pro vstup a chování návštěvníka **musí být zveřejněn** takovým způsobem, aby se s nimi návštěvník mohl plně a jasně seznámit ještě před uzavřením smluvního vztahu. Typicky tedy **zveřejněním v návštěvním řádu** stadionu, a to na místě vně stadionu nebo způsobem veřejně přístupným (web). Ideální a v podstatě běžnou praxí již nyní je využití obou těchto způsobů.

Koupí vstupenky na konkrétní sportovní podnik (či permanentní vstupenky) návštěvník vstupuje do smluvního vztahu a vyjadřuje souhlas s těmito pravidly, včetně možných sankcí. Návštěvní řád také může být součástí závazných obchodních podmínek.

a) Návštěvní řád

- je hlavním základem smluvního vztahu mezi fotbalovým klubem a návštěvníkem,
- odráží se v něm koncept **pána domu**,
- stanovení podmínek **nesmí mít diskriminační povahu** (tzn. nelze stanovit odlišná pravidla chování a sankce za porušení na základě klubové či jiné příslušnosti, není možné automaticky odmítnout prodej vstupenek skupině návštěvníků/ návštěvníkovi jen kvůli klubové či jiné příslušnosti, nelze bez dalšího nastavovat rozdílné ceny vstupného s ohledem na klubovou či jinou příslušnost apod.),
- za účelem ochrany veřejného pořádku, života, zdraví a majetku lze obecné podmínky přiměřeně a v odůvodněných případech limitovat (například vymezit prostory, kam je možné koupit lístek na základě klubové příslušnosti- sektor pro hostující fanoušky, stanovit pravidla vstupu do ostatních sektorů- např. vstup do některých sektorů bez vnějšího klubového označení apod.), nejedná se tedy v takových případech o zásah do práv na ochranu spotřebitele,
- pravidla musí být formulovány v souladu s obecnými právními předpisy (viz. např. zákaz ujednání porušující dobré mravy, veřejný pořádek nebo právo týkající se postavení osob, včetně práva na ochranu osobnosti dle § 1 odst. 2 občanského zákoníku),
- sankce je vhodné vymezit tak, aby odpovídaly konkrétním porušením podmínek návštěvního řádu (tedy, aby bylo zřejmé, za jaké chování hrozí jaká sankce),
- porušení návštěvního řádu lze **kvalifikovat jako přešůpek** proti veřejnému pořádku dle § 47 odst. 1 písm. f) zákona o přešůpoch (porušení podmínek uložených na ochranu veřejného pořádku při konání veřejných tělovýchovných, sportovních nebo kulturních podniků), a to za předpokladu, že se nejedná o jiné přešůpky. Trest může být pokuta až 3000 Kč a zákaz pobytu,

- povinnost vydat a zveřejnit návštěvní řád ukládá zákon o podpoře sportu,
- jako nejvhodnější se jeví, aby byl odpovědnými subjekty (FA ČR, LFA) naformulován **vzorový návštěvní řád**, který by oblast stanovení podmínek a ukládání sankcí upravoval pro všechny fotbalové kluby jednotně.

b) Smluvní pokuta a náhrada škody

- na základě § 2048 občanského zákoníku je možné, aby si smluvní strany pro případ porušení smluvené povinnosti ujednaly smluvní pokutu v určité výši nebo způsob, jak se výše smluvní pokuty určí. Smluvní pokutu lze požadovat bez ohledu na to, zda porušením utvrzené povinnosti vznikla škoda. Smluvní pokuta může být ujednána i v jiném než peněžitém plnění a ujednání o smluvní pokutě nemusí mít písemnou formu,
- ve vztahu k náhradě škody platí, že je-li ujednána smluvní pokuta, nevzniká právo na náhradu škody vzniklé z porušení povinnosti, ke kterému se smluvní pokuta vztahuje (§ 2050 občanského zákoníku), tomu pak je nutné v praxi přizpůsobit výši smluvní pokuty, soud ovšem může nepřiměřeně vysokou smluvní pokutu na návrh dlužníka snížit,
- s ohledem na smluvní vztah mezi fotbalovým klubem a návštěvníkem by se případné samotné uplatnění nároků na náhradu škody řídilo primárně § 2913 občanského zákoníku, který upravuje náhradu škody v důsledku porušení smluvní povinnosti.

c) Zákaz vstupu uložený klubem

- z hlediska postupu vůči problémovým návštěvníkům nejefektivnější sankce, v Evropě běžně využívaná,
- výhodou je určitá procesní volnost a rychlost oproti trestům ukládaným veřejnoprávními institucemi,
- zákaz by měl být formulován v návštěvním řádu jako sankce za konkrétní porušení povinností (či okruh povinností),
- jedná se stále o uplatnění práv plynoucích ze smluvního vztahu a uplatnění konceptu pána domu,
- musí být podmíněn minulým či opakovaným porušením dané povinnosti (povinností) s tím, že sankcí je zajištěn oprávněný zájem pána domu na dodržování bezpečnosti a pořádku na sportovním podniku, jde tedy o jisté preventivní bezpečnostní opatření ze strany klubu, které se nemusí automaticky opírat o předchozí pravomocné odsouzení osoby veřejnoprávními institucemi,
- takto odůvodněný postup vůči předchozímu porušiteli smluvního vztahu je zcela v souladu s pravidly na ochranu spotřebitele,
- postup v případě zjištění přítomnosti takto sankcionovaného návštěvníka- nevpuštění na stadion, vyvedení ze stadionu s nárokem či bez nároku na náhradu nákladů na vstupenku- by měl být také součástí návštěvního řádu,
- s uplatněním kontroly zákazu vstupu souvisí také oprávnění fotbalového klubu

resp. pověřené osoby provádět u vstupu na stadion nebo požadovat při prodeji vstupenek zjištění a kontrolu totožnosti návštěvníků (viz. dále oprávnění pořadatelských služeb),

- problematice může být faktické zajištění toho, že osoba se zákazem vstupu se na stadion nedostane, existuje široká škála možností od využití osobní znalosti členů pořadatelské služby až po velice sofistikovaná technická řešení (kamerové kontrolní mechanismy u vstupů, porovnávání obličejů či jiných znaků (krevní řečiště, otisky prstů...) s databází zákazů a propojení se vstupními turnikety apod.),
- Ministerstvo vnitra zdůrazňuje, že výběr konkrétního řešení je plně v rukou FA ČR či LFA, avšak ze zkušeností z jiných zemí je jednoznačně možné hodnotit technická řešení jako nejučinnější a také jako nejméně riziková (např. konflikty pořadatelů s fanoušky u vstupu, maskování obličejů a tedy znesnadňování identifikace apod.).

d) Databáze zákazů vstupů

- pro efektivnější kontrolu osob, které mají uložen některý z trestů zákazu vstupu (klubový, omezující opatření či trestně-právní) může být zřízena na klubové či centrální úrovni (FA ČR) databáze osob, kterým byl uložen některý z těchto trestů,
- konkrétní forma vedení databáze a určení jejího správce je na rozhodnutí FA ČR či LFA,
- vedení databáze bude zpracováním osobních údajů a její zřízení bude podléhat oznamovací povinnosti vůči Úřadu pro ochranu osobních údajů dle § 16 zákona o ochraně osobních údajů, předpokladem je splnění všech zákonných požadavků,
- základní povinnosti jsou vymezeny v § 5 zákona o ochraně osobních údajů, např. stanovit účel zpracování osobních údajů (tím může být zajištění bezpečnosti osob a majetku na stadionu), stanovit prostředky a způsob zpracování osobních údajů, zpracovat pouze přesné osobní údaje, shromažďovat osobní údaje odpovídající pouze stanovenému účelu a v rozsahu nezbytném pro naplnění stanoveného účelu, uchovávat osobní údaje pouze po dobu, která je nezbytná k účelu jejich zpracování, zpracovávat osobní údaje pouze v souladu s účelem, k němuž byly shromažďovány, shromažďovat osobní údaje pouze otevřeně; je vyloučeno shromažďovat údaje pod záminkou jiného účelu nebo jiné činnosti,
- subjekt údajů (tedy návštěvník) musí být informován v souladu s § 11 zákona o ochraně osobních údajů o tom v jakém rozsahu a k jakému účelu budou osobní údaje zpracovány, to lze zajistit zpravidla zveřejněním v návštěvním řádu či uvedením na informačních cedulích v místě prodeje vstupenek,
- souhlas subjektu údajů se zpracováním údajů správce zajišťovat nemusí, neboť zpracování osobních údajů diváků na stadionu vykonávané za účelem ochrany majetku a zajištění bezpečnosti na stadionu lze považovat za činnost nezbytnou pro ochranu práv a právem chráněných zájmů správce údajů podle § 5 odst. 2 písm. e) zákona o ochraně osobních údajů,
- další povinnosti směřují vůči osobám, které osobní údaje zpracovávají, jedná se zejména o povinnost mlčenlivosti (řeší se podpisem formuláře s poučením o povinnostech),

- správce údajů je povinen přijmout taková opatření, aby nemohlo dojít k neoprávněnému nebo nahodilému přístupu k osobním údajům, k jejich změně, zničení či ztrátě, neoprávněným přenosům, k jejich jinému neoprávněnému zpracování, jakož i k jinému zneužití osobních údajů. Tato povinnost platí i po ukončení zpracování osobních údajů,
- v případě automatizovaného zpracování osobních údajů je správce údajů povinen zajistit, aby systémy pro automatizovaná zpracování osobních údajů používaly pouze oprávněné osoby a aby fyzické osoby oprávněné k používání systémů pro automatizovaná zpracování osobních údajů měly přístup pouze k osobním údajům odpovídajícím oprávnění těchto osob, a to na základě zvláštních uživatelských oprávnění zřízených výlučně pro tyto osoby. Správce údajů je povinen pořizovat elektronické záznamy, které umožní určit a ověřit, kdy, kým a z jakého důvodu byly osobní údaje zaznamenány nebo jinak zpracovány a zabránit neoprávněnému přístupu k datovým nosičům,
- v případě, že se budou osobní údaje předávat dalším subjektům (ostatním klubům), lze tento postup zahrnout do informace o rozsahu zpracování osobních údajů. **V praxi lze pak informovanost subjektů údajů zajistit například informační cedulí: „Objekt je sledován kamerovým systémem. Fotbalový klub/ Provozovatel si za účelem zajištění bezpečnosti osob a majetku na stadionu vymíní právo zpracovávat osobní údaje diváků včetně možnosti jejich uchování a předání jiným fotbalovým klubům či provozovatelům jiných sportovních utkání za stejným účelem.“**
- v odůvodněných případech by do databáze byla oprávněna předávat osobní údaje i policie, a to v souladu s § 80 odst. 1 písm. b) zákona o policii: „Policie předává nebo zpřístupňuje osobní údaje, je-li předání nebo zpřístupnění osobních údajů nezbytné k odstranění závažného ohrožení bezpečnosti osob nebo veřejného pořádku.“
- potencionální přítomnost odsouzených osob na události, na kterou jim byl soudem vysloven zákaz, protože už v minulosti páchaly na takové akce výtržnost nebo obecně se dopouštěly protiprávního jednání, je nutné chápat jako závažné ohrožení veřejného pořádku a zpřístupnění takových údajů za účelem zajištění bezpečnosti osob a majetku na stadionu, a tedy zabránění takovým osobám ve vstupu na stadion, je jedním z důležitých prostředků k odstranění tohoto stavu,

III. Postavení a oprávnění pořadatelských služeb

Český právní řád nepřiznává pořadatelským službám („pořadatel“) ve vztahu k zajištění sportovního podniku žádná zvláštní oprávnění ani postavení. Ovšem žádná zvláštní práva pro takovéto případy nejsou běžná ani ve většině Evropy. K zajištění dostatečných oprávnění pořadatele tak **mají sloužit zejména jednotlivá ustanovení návštěvního řádu, která řeší pravidla chování fanoušků a důsledky jejich porušení** (viz. výše), přičemž situace v určitém smyslu vyhocené, které jdou nad rámec návštěvního řádu a vyžadují od pořadatele razantnější postup, lze zpravidla řešit **podle obecnějších právních institutů** (krajní nouze, nutná obrana, zadržení podezřelé osoby...).

Cílem veškerého komplexu přijatých opatření ze strany klubů směrem k problematickým návštěvníkům by ovšem mělo být dosažení stavu, aby k vyhoceným situacím vůbec nedocházelo a pořadatele jim nebyli vystavováni, resp., aby tyto situace byly eliminovány na nejmenší možnou míru.

Ačkoli obecná zákonná úprava postupů pořadatele neexistuje, je logické, že **pořadatel má ke svým oprávněním přistupovat přiměřeně dané situaci a rozhodně neeskalovat případ-**

né napětí. Návštěvník by také měl být obeznámen s postupem, co dělat pokud poruší návštěvní řád a není např. vpuštěn na stadion či je z něj vyveden (kde uplatnit nárok na vrácení vstupného, kde podat stížnost na pořadatele...atd.), ideálním řešením se jeví určená **kontaktní osoba pro komunikaci s návštěvníky.**

Opět také platí, že veškerá oprávnění pořadatelů by měla být explicitně zakotvena v návštěvním řádu, např. formulací: „*Za účelem zajištění bezpečnosti a pořádku uvnitř stadionu je pořadatel oprávněn,...*“

a) **Kontroly u vstupu na stadion**

- efektivní kontroly u vstupu na stadion jsou stěžejním prvkem zajištění bezpečnosti sportovní události,
- zde dochází k nejčastějším konfliktům a vyhroceným situacím, zkušenosti ze zahraničí ukazují, že zapojení technických řešení u vstupů na stadion (adresný ticketing, čtečky identifikačních znaků, karet či průkazů, turnikety, kamerové systémy...) rizika takových střetů významně snižují a urychlují také samotný průběh vstupu, čímž snižují mezi návštěvníka pořadatelem napětí,
- Ministerstvo vnitra v tomto směru považuje za ideální řešení propojení technického řešení u vstupu (čtečka identifikačních znaků, např. krevní řečiště a turniket, který fanouška vpusť či nikoli) s kamerovým systémem na stadionu,
- pořadatel má širokou škálu možností, jak zajistit a kontrolovat dodržování návštěvního řádu (kontrola vnášených věcí, včetně svršků, zabavení a uschování předmětů a věcí, které návštěvní řád na stadionu zakazuje, provádění kontroly na alkohol apod.),
- stěžejním oprávněním „**pána domu**“ je podmínění vstupu na stadion prokázáním totožnosti návštěvníka, je-li toto oprávnění realizováno a návštěvník je s ním předem seznámen a srozuměn, existuje samozřejmě možnost pořadatelů legitimovat návštěvníka přímo u vstupu na stadion, pokud s údaji pořadatel nijak dále nepracuje (nezpracovává je), nepodléhá tento postup zákonu na ochranu osobních údajů,
- odmítne-li se návštěvník podrobit bezpečnostním opatřením u vstupu, je pořadatel oprávněn jej na stadion vůbec nepustit,
- v místním ujednání dle Dohody lze předem dohodnout možnost a formy spolupráce s policií u vstupů na stadion.

b) **Činnost na stadionu a ztotožnění fanoušků**

- pořadatel dohlíží na bezpečnost a pořádek uvnitř stadionu a v případech porušení návštěvního řádu zasahuje způsobem adekvátním situaci a uplatňuje sankce, které návštěvní řád obsahuje, takovou sankcí může být například vyvedení návštěvníka mimo prostory stadionu,
- v případech porušení návštěvního řádu přímo na stadionu ovšem pořadatel nedisponuje zákonným oprávněním k zjištění totožnosti návštěvníka,
- je možné postupovat dle § 63 odst. 2, písm. k) zákona o policii („*Policista je oprávněn vyzvat k prokázání totožnosti osobu na žádost jiné osoby, která má na zjištění totožnosti právní zájem, jakož i osobu, která o prokázání totožnosti*“)

policiistu žádá, a zjištěné osobní údaje předat osobě, která o prokázání totožnosti požádala.“), toto ustanovení umožňuje osobám, kterým zákon nedává oprávnění požadovat prokázání totožnosti, ale které ni méně mají legitimní právní zájem na zjištění identity dané osoby, aby požádaly o součinnost policii, legitimním právním zájmem pak může být právě možnost uplatnění náhrady škody či smluvní pokuty vyplývající z návštěvního řádu,

- blíže lze výše zmíněný postup a jeho využití specifikovat v místním ujednání dle Dohody,
- občanský zákoník také zná pojem „**svépomoc**“ směřující k zajištění práva, které by bylo jinak zmařeno (§ 14 odst. 2). Ustanovení se týká možnosti svépomocného zadržení osoby za účelem zjištění totožnosti, zajištění důkazů nebo odnětí věci, kterou si přisvojila. Nejvyšší správní soud („NSS“) judikoval obecnou možnost využít svépomoci vyplývající z předpokladu možnosti každé jednotlivé fyzické či právnické osoby chránit si v sociálních interakcích svá práva. *„Každý se může obdobným způsobem chránit například proti zloději, jakkoliv hodnota odcizených věcí nenaplní trestní odpovědnost pachatele, nebo proti hostovi v restauraci, který zkonsumoval objednané jídlo, a poté odmítl zaplatit, nebo proti osobě, která poškodila jeho věc atd.“* (bod 63 rozsudku NSS ze dne 9. 9. 2010, č. j. 1 As 34/2010-73, č. 2208/2011 Sb. NSS).
- oprávnění dle § 14 občanského zákoníku je založeno na podmínce přiměřenosti, tedy musí být provedeno jen vskutku na dobu nezbytně nutnou a ten, kdo k němu přikročil, se musí obrátit bez zbytečného odkladu na příslušný orgán veřejné moci.

c) Vystupování pořadatelských služeb

- nelze opominout situace, kdy je činnost pořadatelů již za hranou efektivního podílení se na zajištění bezpečnosti a jednání pořadatelů situaci spíše eskaluje,
- pro zajištění **bezpečnosti na stadionu a pro bezchybné fungování spolupráce je nutné ze strany pořadatele dodržovat pokyny policie** na místě a také pravidla vyplývající jak z čl. 6 Dohody (pravidelná školení, předávání jmenného seznamu a identifikačních čísel, nezaměnitelnost s policií...), tak z interních pravidel FA ČR,
- jedním z řešení by bylo zavedení tzv. **licencovaného stewardingu**, známého ze zahraničí, kdy členové pořadatelských služeb procházejí intenzivním tréninkem zaměřeným na problematiku nejen fyzické přípravy, ale také na oblasti práva, psychologických dovedností, komunikace, práce s davem apod.

IV. Závěr

Jak vyplývá z celého předchozího textu, existuje poměrně široká škála postupů a přístupů, kterými lze **problematiku diváckého násilí vcelku efektivně řešit v mantinelech současné právní úpravy**. Návrhy uvedené v tomto Manuálu tak přinášejí fotbalovým klubům (ale nejen jim, tato pravidla mají víceméně obecnou platnost pro další sportovní odvětví) jasná a jednoznačná pravidla, jejichž dodržování a využívání by mělo mít vliv na nastavení zákonných bezpečnostních pravidel a postupů na sportovních stadionech a přispět tak k dalšímu zkulturnění diváckého prostředí.

